Képes Vasárnap

A Kormányzó Ur és a Főméltóságu Asszony Marosvásárhelyt

20 fill.

39. szám. 1940 szeptember 29.

Erdély III.

A híres csíksomlyói bucsu ezévben különös jelentőségü lett: a bevonult magyar honvédek is résztvettek már az ünnepi körmenetben.

Képek a csíksomlyói székely bucsuról. Székely legények magyar zászló alatt mennek a bucsura. — Alsó kép: a templomi zászlók között magyar lobogót visznek.

Az első magyar vasárnap!

Izgalmas, boldog levél a hazatért Erdélyből

Egy régi kedves előfizetőnk küldte be szerkesztőségünknek ezt a levelet, amelyet a magyar honvédség bevonulása utáni napokban irt haza a levél irója, Bónis Ilona urhölgy. Érköbölkut, egy biharmegyei szinmagyar kis község, amely a huszonkétéves román uralom alatt is megőrizte magyarságát, hitét és forró hazaszeretetét. Mámoros örömmel fogadta ez a kis falu a honvédeket és ezt a csodálatos boldogságot tökéletes hüséggel adja vissza ez a magánlevél, amely a visszatérés ihletett boldogságában született meg. Itt közöljük a levelet:

Édes jó Ella néném!

Minket ugy fog körül a boldogság, hogy azt el se lehet képzelni. Olyanok vagyunk, mint aki megmámorosodott és már csak a legtúlzóbb szavak közelithetik meg ezt a lelkiállapotot. Most például Mamusék ugy csodálják a zászlót itt az ablak alatt, mint valami szép, óriási virágot. Itt leng, lobog az ebédlő sarkán már idestova egy hete és azóta mindenki olyan nagy hálás örömmel nézi. A nap süt. Végre nyár van. Elhozták az aranyos fényt a drága magyar katonák. Vártuk őket 21 éve, de soha olyan nehezen, mint most. Már igazán azt hittük, hogy nem birhatjuk tovább! Az idén májusban 3 század román gyalogos jött Köbölkutra. Mi jóakaratu közkatonákhoz jutottunk, akik azt mondták, hogy a gazdáét kimélni kell és a mások szénájából hordtak a lovaknak. De 61 lónak sok hely kell és a fél istálló az övék volt. Egy nap kocsink éjjel-nappal az őrnagyukat vitte gyakorlatra. A falu tele volt „katonával", panasszal és betegséggel, a vendégszobáink officirekkel és domnukkal. Az udvaron katonák vonultak át vagy lézengtek és a csirkéket nézték. Nekünk civileknek még a hegyre se volt szabad igazolvány nélkül menni és májusban 3 hétig 16—60 éves korig minden itthon maradt férfit kihajtottak árkot ásni a mi egyik nagynehezen megmunkált szép buzatáblánkba. A szőlőt persze nem tudtuk megmunkálni, de talán az ég is tudta, hogy hiábavaló lenne, mert a peronoszpora elpusztitotta. Ugy csodáltam az itt maradt magyarokat. Állandóan zavart a sok gyakorlatozó román katona puskazaja, folyton mesélték, háboru lesz, és mégis sikerült elég sok tengerit megkapálni. Gyönyörüen nőtt minden a sok esőben. Augusztusban aztán nem volt sem éjjel, sem nappal nyugalom. A katonák már a faluban is lövöldöztek, egy éjszaka pedig a Feri hangja egészen az orosz háboru utáni hangulatba riasztott. „Ilona, Lilly! Ilona, Lilly!" „Keljetek fel, itt a házkutatás!" Az izgalomtól sápadtan, suttogva és remegve dugták el a rég óta tilos rádiót, féltve őrzött nemzetiszin szalagot és a türelmetlenül sürgető kopogásnak engedve, bájos mosollyal és természetességgel nyitottunk ajtót. Az órára néztem: félkettő. Ferinél már végeztek. Ott negyed 1-kor kezdődött a tánc. Nem maradt kép a falon, zsebkendő a polcon. Az udvariasság kerete közt ugyan, de minden sarkot kivizsgálva, még a padlót is felszedve működött. A leveleket elvitte, a hirtelen kérdések, gyanakodó fal, kályha és egérlyuk vizsgálás özönével próbálta megtudni, hol lehet fegyverraktár, az összeesküvők névjegyzéke vagy legalább 1-2 doboz dinamit.

A házunkra egy golyószóró és egy szakasz katona szeme figyelt. Minden ablak alatt ketten álltak. Déli féltizenkettőig igy tartott a munka. A jó Isten Apust megkimélte ettől az izgalomtól, ő Váradon volt. Mi két napig olyanok voltunk, mintha betegek lettünk volna. Hogyne, hiszen még az alsó magtárból is ki kellett Mamusnak egy láda vadásztöltényt csempészni. Szinte csoda, hogy igy vagyunk ahogy maradhattunk, hogy mégis megért a buza, ujra sarjadt az ellopott lóhere és megeredt a rózsa. A piros-fehér rózsa a pajta előtt, amit Jani kerülő uton, olyan szeretettel ápolt. Mert azt is letörték, ahogy összetaposták, letörtek annyi mindent. Lövöldöztek, hatalmaskodtak a faluban hétfőn hajnalig. Az utolsó itt töltött órájuk azonban akkor letelt. Elmentek és abban a percben szombat délután lett nekünk. Mert akkor rögtön elővettük, összevarrtuk és kitüztük a gyürött, féltve rejtegetett, vagy csak hirtelenében megfestett piros-fehér-zöld vászon-, selyemszövet- s papirdarabokat, kitüztük őket és boldogságunkban sirva néztünk fel reájuk. Mindenki takaritott, magyar ruhát kefélt, varrt, seperte az utcát, kereste a virágot.

Azok az ifjak és leányok, akik nem tudták, nagy lelkesedéssel tanulták a Himnuszt és Feri szervezte a lovasbandériumot. Kölcsön kért majdnem minden lovas valamit. Az öregektől bő gatyát, a kisasszonytól nyerget, kantárt, a pohárszékről árvalányhajat, a kertből virágot a ló nyakára koszorunak, a dobozokból minden piros, fehér, zöld virágot kokárdának. Virágot irtam? Pamutot akartam, de a szivem virágot dobban most is olyan ez, mint az álom.

Csütörtökön este aztán nagy volt a sepregetés. Az árkokat is kitakaritották, a kerítések tövéről is kihuzták a gazt, a tyukot megsütötték, kalácsot elkészitették — mindent előkészitettek. Pénteken már korán reggel elindult a szép lovas csapat a magyarok fogadására. Vártuk őket délig, késő délutánig — semmi. De a magyar két embert számit, ha lovon ül. A mi lovasaink se érték be a várakozással, hanem nagy csodálatot keltve, bevonultak Székelyhidra és ha ingyen nem kaptak, hát fogtak és hoztak maguknak és a falujoknak katonát. Feri beszélt a vezérkarral és azok aztán másnap reggel félhétre ideirányitottak egy század fehérvári huszárt.

Csokalyban háltak meg azok a szép magyar vitézek és minthogy mi ezt már délután megtudtuk, felkerekedtünk és átmentünk hozzájuk. Sokat voltunk együtt a jóban, rosszban, hát most sem tudtunk megmaradni egymás nélkül. A nagy ebédlőben már csak toldani kellett egy kicsit az asztalon, a ház körül segitettünk egy kicsit, a lépéseinket nagyon csendesre fogtuk, hogy az alvó tiszteket fel ne ébresszük, megbeszéltük legeslegfrisebb élményeinket, és már asztalhoz is ültettek.

Már nem is csodálkoztunk a legujabb csodán: a huszártisztek olyanok voltak, mintha mindig együtt lettek volna velünk. Mintha réges-régi jóbarát, ismerős, testvér talált volna egymásra, ugy telt el az egész este. Táncoltunk, cigányoztunk, muzsikáltunk és örültünk, örültünk reggel négyig. Akkor elbucsuztunk, a tisztek is, mi is. Ők lefeküdtek, mi hazajöttünk, már mi fogadni, ünnepelni őket.

Az asztal megteritve, a virágok elkészitve, csak a székeket kellett előbb még ujra megtörölni, ki tudja hányadszor. A pogácsát felrakni, hust szeletelni, szilvóriumot előszedni és már bujtunk is be az uj ruhákba, sietünk is le a virágokkal felszórt utcán át a piactérre, hogy fogadjuk őket. Honnan lett mindenkinek egyszerre nemzeti kokárdája? Hogy lett ideje, türelme, uj virágja?

Mindenki ott volt. Mindenki nevetett, mindenki sirt, a fél szemével. Mert hiába, nincs öröm fájdalom nélkül. Tudjuk, fájlaljuk mindazt, hogy olyan sokan maradtak oda, hogy ujra van „oda át", van sok olyan magyar, akinek az étele könny, az itala keserű sóhaj. Lám, én is erre térek ki, pedig az életem legszebb percéről kellene irnom; arról, amikor a lovasok, a várva-várt gyönyörü huszárok bejöttek a faluba. Feri vezette őket sastollas kalapban, azaz Bocskay-sapkában, zsinóros fekete magyar ruhában, egy szürke lovon. Bandériuma előre engedte, ő pedig az alezredes mellett jött és állt is meg a téren, a falu népe előtt. Elénekeltük a Szózatot, a hangok megcsuklottak, könny szökött a szemekbe a meghatottságtól. Tiszteletes urunk mondotta az üdvözlést, szivünk szerint éljeneztük Magyarországot, Horthy Miklóst és a szövetségeseket. Horthy Miklóst, végre Köbölkuton! Mi tudjuk édes jó Ella néni, hogy ez mi-

lyen jelentéktelen kis falu a nagy Európában. De tudom, hogy Ella néni is itt van lélekben mindig itthon és boldog szivvel olvassa, mi volt, hogy volt ezen a napon a szülőfalujában. Hát azt le is irhatom, hogy Köbölkut is átérzi az erdélyi testvérek fájdalmát. Hamar megtanulta: „Arad, Torda, Temesvár Magyarország viszszavár!" De a toll nem tud ugy repülni, mint a gondolat. Még meg sem irtam, milyen szépen beszélt az alezredes bácsi — ahogy tréfásan hivtuk — és milyen sok jó vitéznek lett könnyes a szeme. Mennyi virágot kapott a huszárság, hány, meg hány csokrot nyujtottak át a parancsnoknak és hányat dobtak a „vitéz urak"-ra. Hogy rántottak kardot és tisztelegtek, hogy kiáltottak Köbölkutra háromszoros éljent. Hogy énekeltük együtt a Himnuszt és hogy jöttünk haza a bárányszelid huszárlovak közt az uton, hogy a házunk küszöbén mondjuk el életünk legszivbőljövőbb „Isten hozta!"-ját. Pedig még aztán következett a világ egyik legkedvesebb élvezete: igazi, aranyos, uri magyar tiszteket vendégeltünk meg az otthonunkban. Mi őket, a falu a legényeket. Egy hordó bort ütöttek csapra a Hajnal-utcán és minden kulacsot megtöltöttek. A tarisznyákat pogácsával, sülttel, kaláccsal tömték, a cigarettát a boltosok meggyujtva adták kézbe. De a huszárok sem voltak hálátlanok. Nyeregbe vették a lányokat és azt mondták, hogy ennek a falunak sose felejtik el a nevét. Amikor végre elmentek, a lányok a vezetéklovon, meg a szekereken ültek (ez azt hiszem már nem volt katonaszekér) és ugy kisérték őket Ábrányig. Igy aztán a hét beosztása ez volt: Hétfőtől péntek hajnalig, szombat este, attól kezdve a mai nap estéig a legboldogabb vasárnap.

Ma volt az első magyar vasárnapunk. Nagyon szép volt a templomozás is. Öreg tiszteletesünk pap fia tartotta az Istentiszteletet és Stefike orgonázott. Olyan nagyon, nagyon jó most az élet, hogy azt szó nem tudja elmondani.

Most elmondtam mindent nagy vonalakban, ami fontos dolog velünk csak történt.

Sok minden van még, amit meg szokás irni, még több részlet, amit olyan jó lesz elmesélni. Nekem ez töltötte be a szivemet és most itt elmeséltem, akik az Istennek sose tudjuk eléggé megköszönni, hogy már csak már — odaátiak közül a szivemben lakik. Az egészet ugy, ahogyan én láttam.

Most még csak annyit, hogy mindnyájan egészségesek vagyunk és mindnyájan nagyon sokat gondolunk édes jó Ella nénire. Már kénytelen vagyok bucsuzni, mert különben elrablom az időt a pakolástól.

A vonat a legrövidebb időn belül megindul és ugy-e, nem kell 30 napig várni az ideutazással? Az rettenetes soká van és mi nem tudunk addig várni.

Nagyon sok hálás szerető kézcsókot küld édes jó Ella néniméknek Ilonka.

Magyar kerékpáros honvédek Erdélyben.

Fiammal beszélek

Jelige: Ojtozi-szoros

Nem felhők azok, édes kis fiam,
A jó Isten most nem küld felleget.
Virágok nyiltak odafenn az égen,
Azok virulnak szép hazánk felett.

Dehogy, gyermekem, nincs ősz odakünn;
Most van a legszebb, tündér kikelet.
Tavasz borult a bús, magyar világra,
Imádkozz szépen, tedd össze kezed.

Hogy miért sirok? Ne kérdezd most, kincsem.
Jól esik sirni, azért sir anyád.
Szól a rádió, figyeljél csak szépen,
Hallgasd Csikország szabadságdalát.

Hol van Csikország? Nézd csak, kisfiacskám,
Ez itt a térkép. Rajta szép hazánk.
Ezek itt hegyek, magyar hegyek ujra,
Mert a jó Isten lenézett reánk.

Erdélyi bércek, sok karácsonyfával,
Zugnak a szélben, az ég kapuján.
Siró sóhajtást jaj, be sokat zugtak!
De majd vig nótát zugnak ezután!

Ez itt Csikország, a térkép sarkában.
Ott harsog most a magyar trombita!
Hallod, hogy fujja egy katonabácsi?
Minden katonák legbátrabbika?

Jó nagyapád is az volt tizennégyben,
Magyar honvéd, a sapkáján virág,
És védte Erdélyt száz ellenség ellen,
Mikor ránk rontott az egész világ.

Hol van nagyapó? Meghalt, kisfiacskám . . .
Zudult a gránát, mint a fergeteg,
Nekik nem volt már puskagolyójuk sem,
Meghaltak mind és . . . Erdély . . . elveszett.

Nem, nem örökre, kisfiam! Az égben
Meglátta azt a jó Isten szeme,
Hogy nagyapádék megdicsőült lelke
Erdély sorsába nem nyugszik bele,

Csaba hősei együtt mentek velük
Hadak utján az Uristen elé,
Feltörtek lentről is a jaj-fohászok,
Az ég is csaknem meghasadt belé!

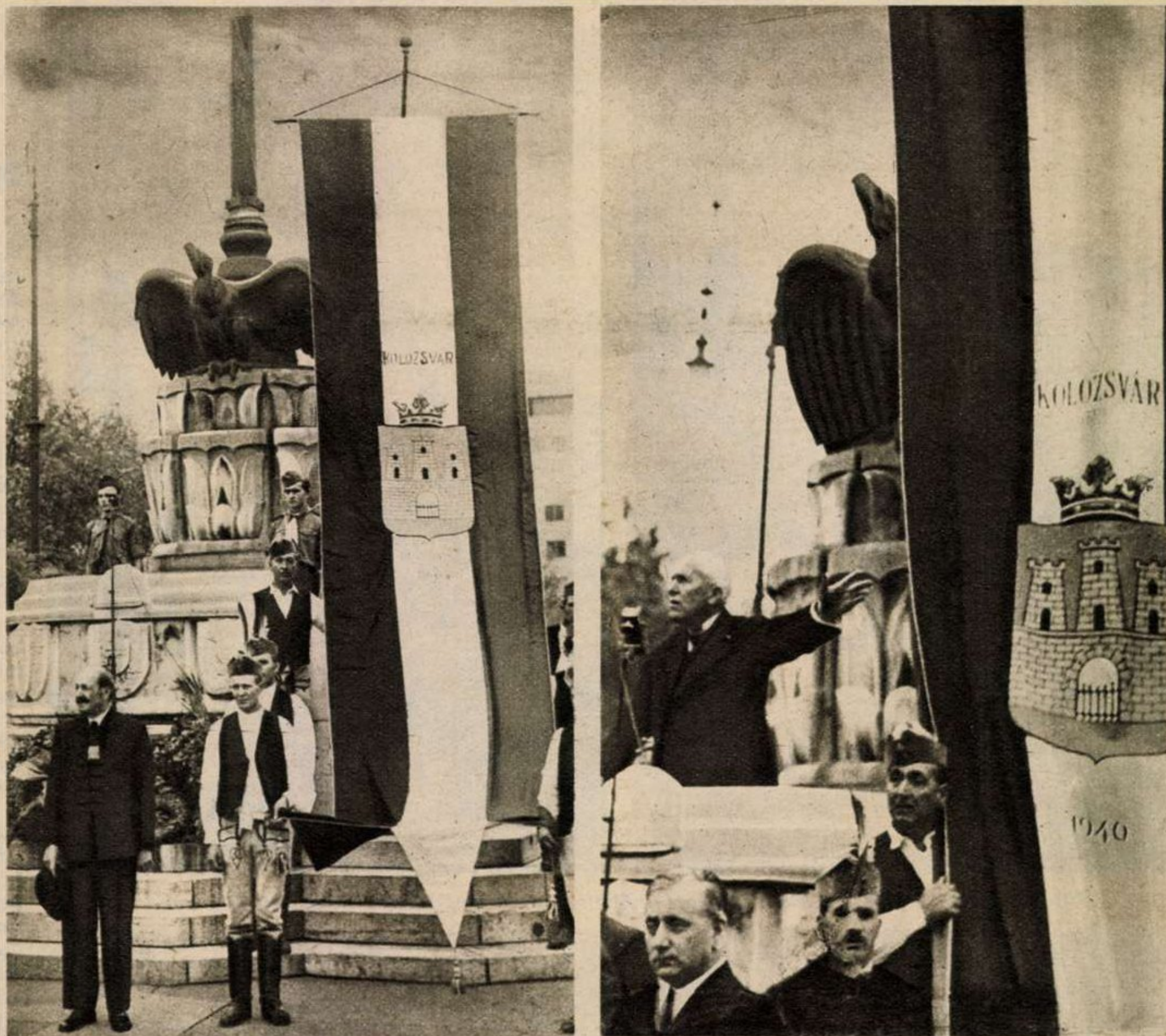
Magyar imáknak végtelen nagy árja
Isten szivére végre rátalált,
És a jó Isten nem birt tovább nézni
Ennyi könnyet és hasztalan halált.

Itélt az Isten s megjutalmazott Ő
Minden szenvedést, minden drága vért,
A jelt megadta és indult a honvéd,
Indult a honvéd s Erdély . . . visszatért!

Anyád szemében büszke könny ragyog most,
Könny, mit kicsalt egy sirhant hazatérte,
Szabad Erdélyért halt meg nagyapád,
Fiam, ha kell . . . halj meg Te is érte!

*

A Képes Vasárnap erdélyi verspályázatára 1622 pályamű érkezett be. Ennek a hatalmas anyagnak gondos, lelkiismeretes elbirálása és a dijra érdemes pályamunkák kiválasztása még hosszabb időt vesz igénybe. Addig is, mint már a Képes Vasárnap mult számában, a maiban is megismertetjük olvasóinkkal az eddig elbirált pályaművek egyik legszebbikét, amelynek költője az Ojtozi szoros jelige mögött rejtőzik. Félreértések elkerülése végett megjegyezzük, hogy ezek az előre bemutatott versek még nem tekinthetők pályadíjnyerteseknek, csak a pályázati anyag kiemelkedő és ilyenformán esélyes darabjainak.

Vasárnap ünnepélyesen beiktatták Kolozsvár országzászlóját, amelyet Urmánczy Nándor, az Ereklyés Országzászló Nagybizottság elnöke, a kitünő koziró, lapunk munkatársa ajánlott fel. Baloldali kép: Urmánczy Nándor a kolozsvári országzászlóval. Jobboldali kép: Józan Miklós unitárius püspök, akinek a Képes Vasárnapban több jeles költeménye jelent meg, ünnepi beszédet mond a zászló beiktatásánál.

„A Magyar Honvédség Erdélyben" cimmel különszámot ad ki a Képes Vasárnap

A Képes Vasárnap a közeli hetekben különszámot ad ki *A Magyar Honvédség Erdélyben* cimmel. A Képes Vasárnapnak ez a különszáma irásban és képben méltatja azt a nagyszerü nemzetvédő és nemzetépitő munkát, amelyet honvédségünk Erdélyben végzett és végez. Kiváló iróink cikkei és pompásnál pompásabb képek kelnek nemes versenyre ebben a különszámban, hogy méltó módon jellemezzék azt a történelmi szerepet, amelyet a magyar honvédség Erdély sorsdöntő napjaiban játszott. Bizonyosak vagyunk benne, hogy a Képes Vasárnap olvasói lelkes örömmel fogadják majd ezt a különszámunkat, amely nemcsak a magyar honvédség dicső katonai erényeinek lesz beszédes dokumentuma, hanem annak a szeretetnek és büszkeségnek is, amellyel a nemzet társadalma hős honvédeinek munkáját szemléli.

Amikor *A Magyar Honvédség Erdélyben* cimü különszámunk közeli megjelenését bejelentjük, egyuttal ismételten felhivjuk a Képes Vasárnap olvasóinak figyelmét erdélyi fénykép-pályázatunkra. Ennek beküldési határideje e hó 30-án jár le és őszinte örömünkre szolgálna, ha a fénykép-pályázat résztvevői olyan katonai vonatkozásu felvételeket is beküldenének, amelyek a Képes Vasárnap *A Magyar Honvédség Erdélyben* cimü különszámának képanyagát gazdagithatnánk.

Miután a fénykép-pályázaton bizonyára olyanok is nagy számban vesznek részt, akik katonai szolgálatot teljesitenek, ezeknek pályaműveit nevük megjelölésével, de a katonai szabályok értelmében, rangjelzés nélkül közöljük.

A borsai Nagy Pietrosz, a megnagyobbodott Magyarország legmagasabb csúcsa (2305 m.)

Részlet a Nagy-Pietrosz sziklarengetegéből.

Utban a Pietrosz felé. — Alsó kép: a felhőben úszó Keleti-Kárpátok a Pop Ivánról.

Csonka-Magyarország legmagasabb csúcsa a Nagy-Pietrosz 2305 méter

Alig halkultak el az Erdélybe bevonuló honvédek dübörgő léptei az örömtől hangos völgyekben és bérceken, máris az országépitő munka hétköznapjai virradtak a felszabadult földre. Nemsokára pedig, hogy az élet rendes kerékvágásába visszatért, a természetet járó és magasságokat kereső turisták százai fogják Erdélyt felkeresni. A magyar föld vándorai bejárják a történelmi patináju városokat, magas hegyeket és ezek közt kanyargó folyók völgyeit és a felhők közé emelkedő havasokat.

Nem érdektelen ezután, hogy az országnagyobbodás szemszögéből nézve, végigvezessük tekintetünket az ország legmagasabb hegyein.

Az első bécsi döntés óta Magyarország földje nem csupán nagyságában, hanem függőleges kiterjedésében is megnövekedett. A trianoni husz esztendő alatt a Mátra hegységben fekvő *Kékes (1010 méter)* volt legmagasabb hegycsucsunk, majd a Felvidék egy részének visszatérésével a Rozsnyó vidéki Szulova hegycsoporthoz tartozó *Ökörhegy (1286 m.)* kerül az első helyre. Mikor pedig dicső hadseregünk Kárpátalját visszaszerezve, az ezeréves kárpáti határ egy részét megszállta, már 2000 méteres havasok kerültek ismét birtokunkba, az élen a *2057 méteres Hoverlával,* amely a Csernahora hegység ormait uralja. Most, hogy Erdély egy része visszatért és ujból a miénk, a Keleti Kárpátok bércein magyar zászlót lenget a szeptemberi szél, a *Nagy Pietrosz (2305 m.)* lett a magyar hegyek királya.

A rövid, de mégis jelentőségteljes visszapillantás után látogassunk el a legmagasabb magyar hegycsucsra és tekintsünk be egy kissé a Radnai havasok csodás szépségü világába. A Visó, Aranyos-Beszterce, dél felől a Nagyszamos völgye közt a hatalmas kiterjedésü és ókori kristályos (gránit) felépitésü hegység vonulata. A Radnai havasok gazdag forrásvidék; itt ered a Visó, Iza, Nagyszamos, Aranyos-Beszterce és számtalan kisebb hegyipatak, amelyek a felül kiterjedő lépcsőzetes völgyekbe törnek maguknak utat. E magas hegység legmagasabb és legvonzóbb része a főgerince, amely 20 km. hosszuságban a Bukujeszka csucsától (2066 m.) az Ünőkőig (2280 m.) vonulva, több mint tiz 2000 méteres csucsot zár magába.

A *Nagy Pietrosz* az egész vonulat nyugati bástyája és egyben az északra nyuló mellékgerinc befejezője, mint egy hatalmas sziklaóriás, a vadregényes Visó völgyét őrzi. A Radnai havasok északi oldala sokkal meredekebb mint a déli oldal és a völgyek itt rövidebbek

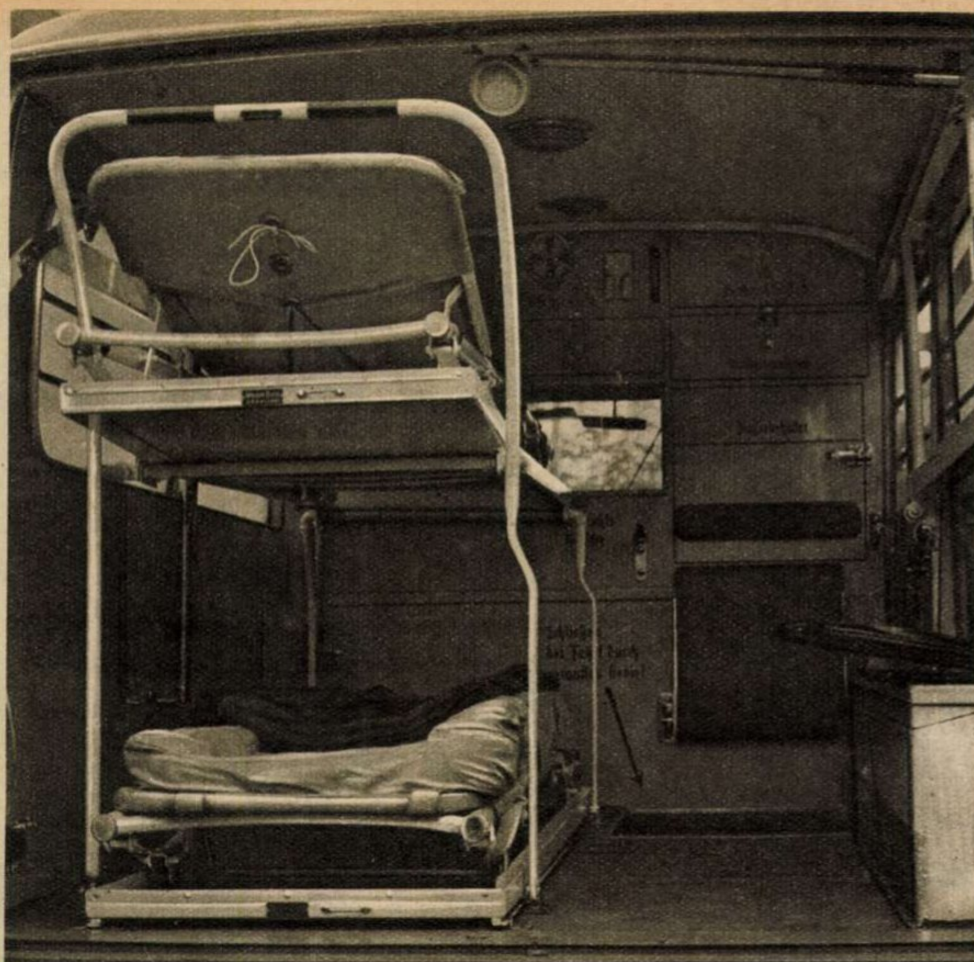
Ha feltörünk a csucs felé, az erdőhatáron belül pompás őserdőrészeken visz az ut keresztül, hogy nemsokára ezután a fenyveserdők ózondus illatában áldjuk az Istent, ki e feledhetetlen és nagyszerü élményhez segitett. Tovább haladva, festői völgyzugok ódon nyomain akad meg tekintetünk és végtelen erdők sejtelmes susogásában itt is, ott is zuhatagok ágyudörgésszerü hangja verik fel a méltóságteljes csendet. Leghiresebb a Funtinai vizesés, amely a Munteul Kaibor völgyből a Funtina völgybe dobja át a vizcseppek milliárdjait. A legmagasabb régiókban sziklafalak közt apró kis tavacskák huzzák meg magukat törpefenyők koszorujában. A nagy magasságok zordonságát a hegytetőn, a csucsok körül azonban azok a meredek mészkősziklák mutatják, amelyeket az idő vasfogával együtt hó és jég koptatnak. A növényzete annyira pompás, hogy annak vizsgálata tudományos köröket, botanikusokat régen foglalkoztatja. Itt honol a havasi rózsa és a cirbolya, mindkettő csak a havasok világában él. Erdők sürüjében medve és farkas huzza meg magát, mig a sziklákon fürge zergék ugrándoznak.

A Nagy Pietrosz megközelitése Mojszin és Borsa hegységekből lehetséges, még pedig a Dragus és Repede völgyeken keresztül és az idevezető turákat a Dési Eke (Erdélyi Kárpát Egyesület) rendezi hosszu idők óta nagy hozzáértéssel. A Nagy Pietrosz csucsáról csodálatos kilátás fogadja a turistát. A ritka szépségü körkép az Északkeleti Felvidékkel, Keleti és Déli Kárpátok ormaival mindent magába foglal.

Hív a Kárpát! . . . Várnak az erdélyi testvérek!

Magyarország legmagasabb csucsáról mindannyian a legszebb magyar képet: Magyarország uj és szebb jövőjének hajnalhasadását látjuk!

Kántor Géza.

A mozgókórház gyors betegszállitó kocsijának belseje.

A meghivott magyar szakértők megtekintik a motoros kórházat.

A guruló kórház Magyarországon

Az elmult hét végén a német Vöröskereszt mozgókórháza 56 gépjárművel keresztülvonult Magyarországon, hogy a Besszarábiából Németországba visszaköltöző közel ötvenezer főnyi utassereget Belgrádban egészségügyi vizsgálat alá vegye és a visszavándorlókat a szükséges első segélyben részesitse. Az ötvenhat gépkocsiból álló közel egy kilométer hosszu menetoszlop a Transzkontinentális ut mentén fekvő községek, városok lakosságának méltán keltették fel a figyelmét. Legelől öt kékesszürke személyautó haladt, benne a mozgókorház vezetőivel, majd hatalmas autobuszok, 22 méter hosszu két pótkocsival kapcsolt teherautók, műtős és szerkocsik következtek. A menetet betegszállitó és műhelykocsik zárták be.

A hazánkon áthaladt kerekeskórház felszerelése és berendezése megfelel a legmodernebb egyetemi klinikának. Az egész világon egyedülálló guruló klinika a legtökéletesebb műtővel, laboratóriumokkal, fertőtlenitő berendezésekkel, saját áramfejlesztő teleppel, diétás mozgókonyhával, mosodával és a közel kétszáz főnyi kisérő személyzet részére alvó- és étkezőkocsikkal megy mindazon helyekre, ahol szükség van a Vöröskereszt áldásos működésére.

A Magyarországon átutazott német Vöröskeresztes mozgókórház járműveinek üzemanyag ellátását az oszloppal együtt haladó tank-kocsik biztositják. Ilymódon közel kétezer kilométeres távolságot futhat be a guruló klinika benzinfelvétel nélkül. De gondoskodás történt, hogy minden egyes motoros jármű megfelelő nagyságu üzemanyag tartánnyal legyen felszerelve és igy többszáz kilométeren keresztül függetlenithetik magukat az utánpótlástól. A járműveknek nemcsak a külső fényszórói, hanem az összes belső helyiségei is légvédelem esetére, csökkentett világitásra van berendezve.

A Magyarországon keresztülvonult mozgókórházat tizenhat orvos, nyolcvan ápolónő és nyolcvanöt ápoló, illetve műszaki személyzet kisérte.

A motorositott alakulat a megérkezéstől számitott 10 óra alatt a teherkocsikban tárolt felszerelésekből négyszázágyas barakkórházat állithat fel, különböző osztályokkal és a fertőzőbetegek részére hermetikusan elkülönitett teremmel. A német Vöröskereszt autókra szerelt klinikája a lengyel területekről történt átköltöztetésnél is rendkivül értékes munkát végzett.

Az egészségügyi motoros osztag jó utakon 40 kilométeres átlagsebességgel halad.

A motorositott mozgókórház magyarországi utját a Magyar Vöröskereszt készitette elő teljes sikerrel.

Hazánkban Győr, Budapest és Szeged érintésével a már végig kiépült Transzkontinentális uton vonult a guruló klinika Belgrádba, ahol közel 5 hétig fogja fontos egészségügyi feladatát teljesiteni. Budapesten a Magyar Vöröskereszt nevében Guilleaume Árpád ny. altábornagy, a Vöröskereszt főgondnoka fogadta a német vendégeket, de ugyancsak lelkes ünneplésben volt részük Szegeden is, ahol egy napot pihentek. Budapesti másfélnapos tartózkodásuk alatt katonai, belügyi és egészségügyi hatóságaink vezetősége tekintette meg a guruló klinikát.

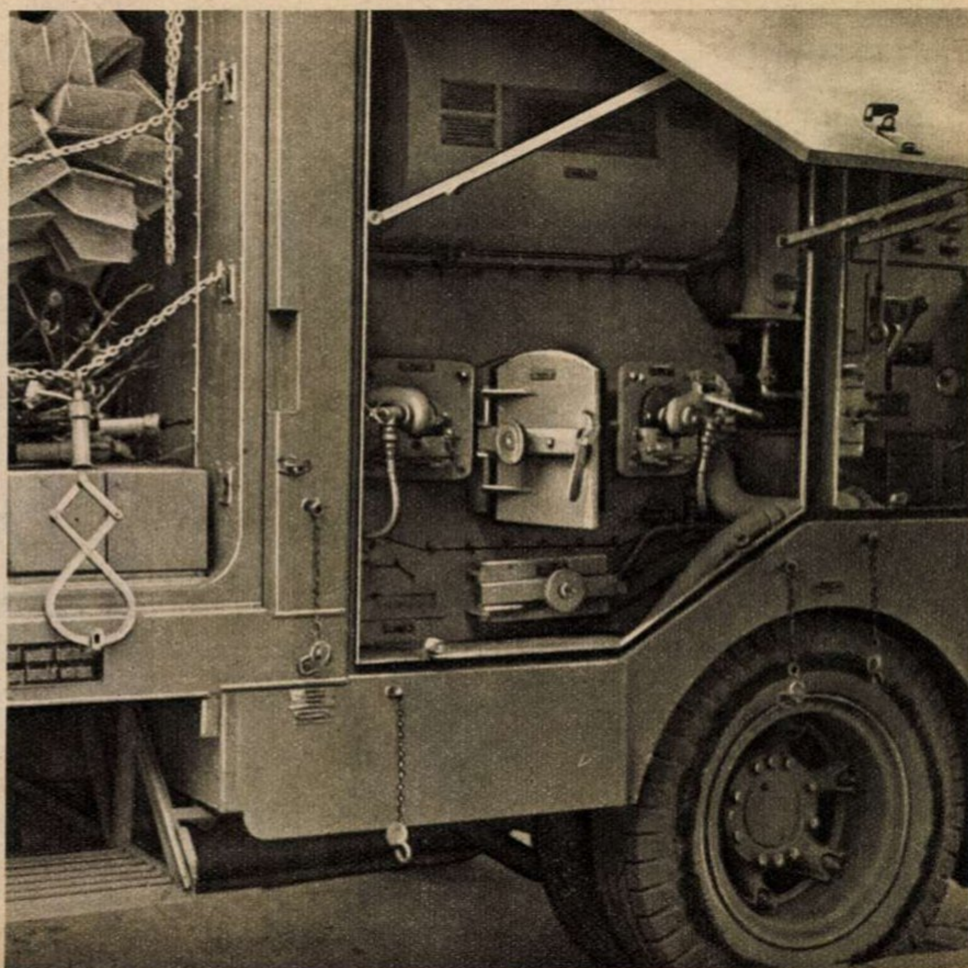
— kel —

Tiszta kötszer és fehérnemü egyik kocsiban.

Alsó képek: a guruló klinika áramfejlesztő telepe. Jobboldali kép: a mozgókórház fertőtlenitő berendezése.

Borisz bolgár király.

Johanna királyné (baloldalt) egy ünnepségen.

A királyi család.

Borisz király

Csak mi magyarok tudjuk igazán megérteni, mit jelent az, ha egy elszakitott országrész visszatér, ha évtizedes idegen uralom alól felszabadult testvéreinket ujra mint szabad nemzet fiait ölelhetjük meg. Ez a folyamat megy most végbe Bolgárországban, amikor a 28 év óta idegen impérium alatt állt Dobrudzsa területeit veszi ismét birtokba a bolgár hadsereg, királya, III. Borisz vezetése alatt.

24 éves fiatalember volt Borisz, amikor 1918 októberében a nemzetközi helyzet ugy fordult, hogy lemondott atyja, Ferdinánd cár után át kellett venni az uralkodás gondjait. Nincs Európában még egy uralkodó, aki olyan megpróbáltatásokon ment volna keresztül, mint Borisz uralkodásának első nyolc esztendejében. De éppen ezekben a legnehezebb időkben mutatkozott talpig férfinak. Addig csak annyit tudtak róla, hogy rendkivül művelt, hét nyelven beszél, országának legjobban képzett botanikusa, legelsőrendü technikai szakember, nemcsak elméletileg képzett technikus, hanem a gyakorlatban is kitünő automobil- és mozdonyvezető. De alig vette át országának vezetését, a legnagyobb rátermettségről tett tanuságot.

A legsulyosabb belpolitikai zavarok, merényletek, országuti és utcai támadások, puccskisérletek között sikerült átvinni országát és népét a békésebb időkbe. Amikor pedig a belpolitikában rendet teremtett, bölcs és szerencsés külpolitikájával vitte előbbre népe ügyét egészen a mostani nagy napokig.

A közelmult egyik legbonyolultabb nemzetközi problémáját sikerült megoldania házasságával is. Évekig tartó tárgyalások és viták előzték meg a Johanna olasz királyleánnyal kötött házasságát, mert a római katolikus és a keleti egyház közötti ellentétek áthidalhatatlanoknak látszottak. Végül 1930 októberében Assisi bazilikájában megtartották az esküvőt, egy hét mulva pedig Szófia bazilikájában a keleti egyház szertartásai szerint is megáldották a házasságot.

Borisz királyt sok kedves emlék füzi Magyarországhoz és a magyarokhoz. Édesatyja, Ferdinánd cár, mint „Murány grófja" minden évben hosszu időt töltött magyarországi birtokán fiaival együtt. Azóta a két ország sorsközössége még szorosabbá tette a kapcsolatokat és most az egész magyar nép szeretete fordul a bolgár nép és királya, Borisz felé.

A közszeretetben álló Borisz királyt a lakosság mindenütt, ahol csak megjelenik, virággal fogadja. Alsó képek: Borisz király tábori díszben egy zászlószentelésen. Jobboldali kép: a király kedvenc szórakozása a mozdonyvezetés; képünk egy kis miniatűr vonattal kezében ábrázolja a királyt.

INDOKINA

A terjeszkedésre vágyó európaiak Amerika felfedezése és a Föld körülhajózása után hamarosan megtudták, hogy a világ tele van kezdetleges műveltségü, könnyen meghóditható, szinesbőrü népekkel. A dolog természetén fogva a tengerésznépek láttak neki a hóditásnak, tengerentuli gyarmatok szerzésének: a portugálok, belgák, hollandok, angolok. legvégül a franciák, az olaszok és a németek.

Anglia után Franciaországnak van a legnagyobb gyarmatbirodalma (ha Oroszországot nem vesszük számitásba). Pedig a franciák késõn kezdtek hozzá a gyarmatok szerzéséhez. Akkorra már Anglia és Hollandia rátették a kezüket a legértékesebb területekre. A lehetőségek inkább Afrikában állottak nyitva számukra. Itt igen kitartóan hóditgattak s az eredmény az, hogy egész Afrika egyharmada, több mint 10 millió négyszögkilométer, francia gyarmat. Igaz, hogy ez nem a legtermékenyebb része Afrikának, mert beleesik a nagy Szahara sivatag is. Afrika értékesebb egyharmadát jóval előbb az angolok szerezték meg, a többi pedig más európai államok kezén van.

Indókina, Ázsia gyöngye.

Ázsiai gyarmatok szerzésében is elkéstek a franciák. Ázsia legértékesebb része, India, már száz évvel azelőtt Anglia uralma alá került, amidőn a franciák itt hozzákezdenek a gyarmatositáshoz. Ázsiának nemigen volt már ekkor meghóditásra alkalmas és érdemes területe. Hanem ott volt mégis egy széles partszegély, amely Kinától délre, Sziám mellett húzódott le. Ezen a tengerparti sávon öt kis állam van: *Kokinkina* gyarmat, *Annam* császárság, *Kambodzsa* császárság, *Laosz* védnökség és *Tonkin védnökség.* (Ide tartozik még a majdnem ezer négyszögkilométer kiterjedésü Kouang-Tcséu-Wan, kinai bérelt terület is.)

Ezek hajdan Kina hűbéres államai voltak, de idővel függetlenitették magukat, sokat harcoltak a főhatalomért egymással, mig végül az annami császár került ki győztesen. De a főhatalom ügye még ezzel sem volt tisztázva, mert Kina, amely nem sokat törődött ezekkel az országokkal, legalább a névleges fenhatóságról nem mondott le. Az országok lakói több törzshöz tartoznak, de összekeveredtek. Azt lehet mondani, hogy félkinaiak. Kinai nyelvjárásokat beszélnek, vallásuk a kinai buddhizmus, irásuk is a kinai iráshoz hasonló. Részesei voltak az ősi kinai kulturának, amely azonban itt lenn délen, legszélsőbb kiágazásában, az Indiáéhoz hasonló éghajlat alatt megfakult, elszintelenedett. Szokásaikban és életmódjukban azonban a kinai alapvonások lépten-nyomon feltalálhatók. Hegyi törzseik vadászatból élnek, a sik vidékek lakói szorgalmas földművelők. Főterményük a rizs, gyapot és gumi. Iparuk fejletlen. A partlakók halászatból élnek. Nagyvárosuk nincsen sok, csak a tartományok székhelyei ilyenek, amelyek a kereskedelem központjai is. A kereskedelem a kinaiak kezén van.

Legnagyobb városai: Szaigon, Hanoi, Anghor és Haifong. Szaigont és Hanoit a franciák modern kikötővárossá épitették ki.

A francia gyarmatositás

A franciák meghóditották ezt az öt ázsiai országot és Indokina néven egy gyarmattá egyesitették. A hóditás nem ment könnyen, az öt tartomány leigázása 25 évig tartott s a nehéz harcokban a francia idegenlégió katonái bőven ontották vérüket. Legelőször a legdélibb tartományt, Kokinkinát foglalták el (1858—67) s tulajdonképpen csak ez szerepel mint meghóditott gyarmat, a többi tartományok csak francia protektorátus alatt állnak. Lényegében azonban ezek is francia gyarmatokká lettek s a tiencsini békében (1885) a franciák Kinát arra kényszeritették, hogy a maga névszerinti fenhatóságáról is mondjon le. Két évvel később Indokina néven egyesitették az öt tartományt.

Francia gyarmatpolitika

A franciák gyarmatpolitikája igen lényeges tekintetekben különbözik az angolokétól. Az angolok is fejlesztik gyarmataikat, de csak azért, hogy jobban kihasználhassák őket. Egyébként nem szorulnak rájuk, legfeljebb önkéntes áldozatok alakjában, amint ez az 1914—18-as világháboruban történt és történik most is. A franciák ezzel szemben rá vannak utalva gyarmataikra A francia nép igen lassan szaporodik. Nincsenek felesleges embertömegei, amelyek miatt gyarmatokra lenne szükségük. Ellenkezőleg. A maguk gyér szaporodása miatt a gyarmatok embertömegeire van szükségük, a szinesbőrü katonákra, hogy biztonságban érezzék magukat.

Gyarmati gondok

Csak egytől félnek a franciák. Attól, hogy gyarmatosaikban fellobban a nemzeti érzés lángja, a függetlenség, az önrendelkezés vágya, ami keresztülhuzza számitásaikat. Ebből a szempontból legtöbb félnivalójuk éppen Indokinában van, amelynek lakói legműveltebbek a francia gyarmatok lakói között.

A franciák már korábban belátták azt, hogy Indokina gyarmatositása nem biztat sikerrel. Ez a nép, amelynek ősi műveltsége van, nem fogja magát kényre-kedvre kiszolgáltatni a francia érdekeknek. Időközben pedig, éppen Japán szomszédsága miatt, a helyzet még csak jobban kiéleződött.

A három évvel ezelőtt kitört japán-kinai háboru most már szoros összefüggésbe került az európai háboruval. A japánok, felhasználva Anglia, Franciaország és Hollandia szorongatott helyzetét, ugylátszik, elérkezettnek látják az időt, hogy keletázsiai uralomra való törekvésüket megvalósitsák. Japán a legerélyesebb formában követelte már régebben Angliától a japán érdekek szem előtt tartását, ugyanakkor pedig megerősitette folttáját Hongkong előtt.

*

Franciaország kapitulációja óta egyre több szó esik Indokináról. Japán régóta nem titkolja azt a szándékát, hogy a legelső alkalommal meg fogja valósitani a távolkeleti Monroe-elvet, ami azt jelenti, hogy Csendes-tenger ázsiai részén semmiféle idegen uralmat nem tűr, és régóta fenyegetőzik, hogy megszállja Indokinát, arra hivatkozva, hogy Csankaisek, a kinai diktátor, a francia gyarmaton keresztül kap az őt támogató külföldi hatalmaktól segitséget. Amerikában Japán szándékai nagy felháborodást keltettek. A mult héten hosszabb tárgyalások folytak Hull amerikai külügyminiszter és Lothian angol nagykövet között a Csendes-óceán közös védelméről. Szó van arról, hogy az Egyesült Államok hajóhada külön jogokat kap a szingaporei kikötőben. A Corriera della Sera szerint Anglia felajánlja Amerikának a csendesóceáni, a szingaporei, a nigériai és a középafrikai támaszpontokat.

A japán hadsereg és a tengerészet osztagai hétfő reggel megkezdték a bevonulást Indokinába, miután a Hanoiban folytatott japán-francia tárgyalásokon a franciákkal sikerült megegyezniök. A japán bevonulás sem ment simán. Egyes helyeken kisebb-nagyobb összeütközések támadtak a japán és az Indokinát megszállva tartó francia csapatok között. Hétfő esti jelentéseink szerint ezeket a surlódásokat azonban hamarosan megszüntették s Indokina megszállása simán ment végbe. A japán kormány kijelentette, hogy a francia gyarmatbirtok megszállására a Kinával folytatott háboru miatt volt szüksége, mert minden eszközzel meg kell akadályoznia azt, hogy Csangkaisek fegyverszállitmányokat kapjon Indokinán keresztül. Japán részről kijelentették még azt is, hogy a megszállás semmiképpen sem érinti Franciaország szuverénitását és jogait. Az ellenségeskedések a japán és a francia csapatok között már hétfőn a hajnali órákban megszüntek.

A japán megszállás Washingtonban — bár el voltak reá készülve — igen kinos meglepetést keltett. Washingtonban ujabb fejleményektől tartanak s nem titkolják azt a gyanujukat, hogy rövidesen Holland-India megszállására kerül a sor. Ugy látszik Japán befejezett tények elé akarja állitani Európát és az Egyesült Államokat. Amerika csak a jövő évben lesz készen katonailag, akkorra épiti ki óriási arányuvá mostani tengeri és repülőflottáját s veszedelmes ellenfele Japánnak csak egy jó félesztendő elteltével lesz. Japán gazdaságilag erősen függ Amerikától, ugy látszik azonban, hogy a japán dinamikus politika mindezzel nem törődik és kihasználja a pillanatnyi helyzetet régi céljainak megvalósitására.

Vajda Pál. R.

Alsó képek: rádiókép a római megbeszélésekről. Balról jobbra: gróf Ciano olasz külügyminiszter, Ribbentrop német külügyminiszter, Mussolini, Mackensen római német nagykövet. — Jobboldali kép: Suner spanyol belügyminisztert berlini látogatása alkalmával Hitler vezér és kancellár fogadta.

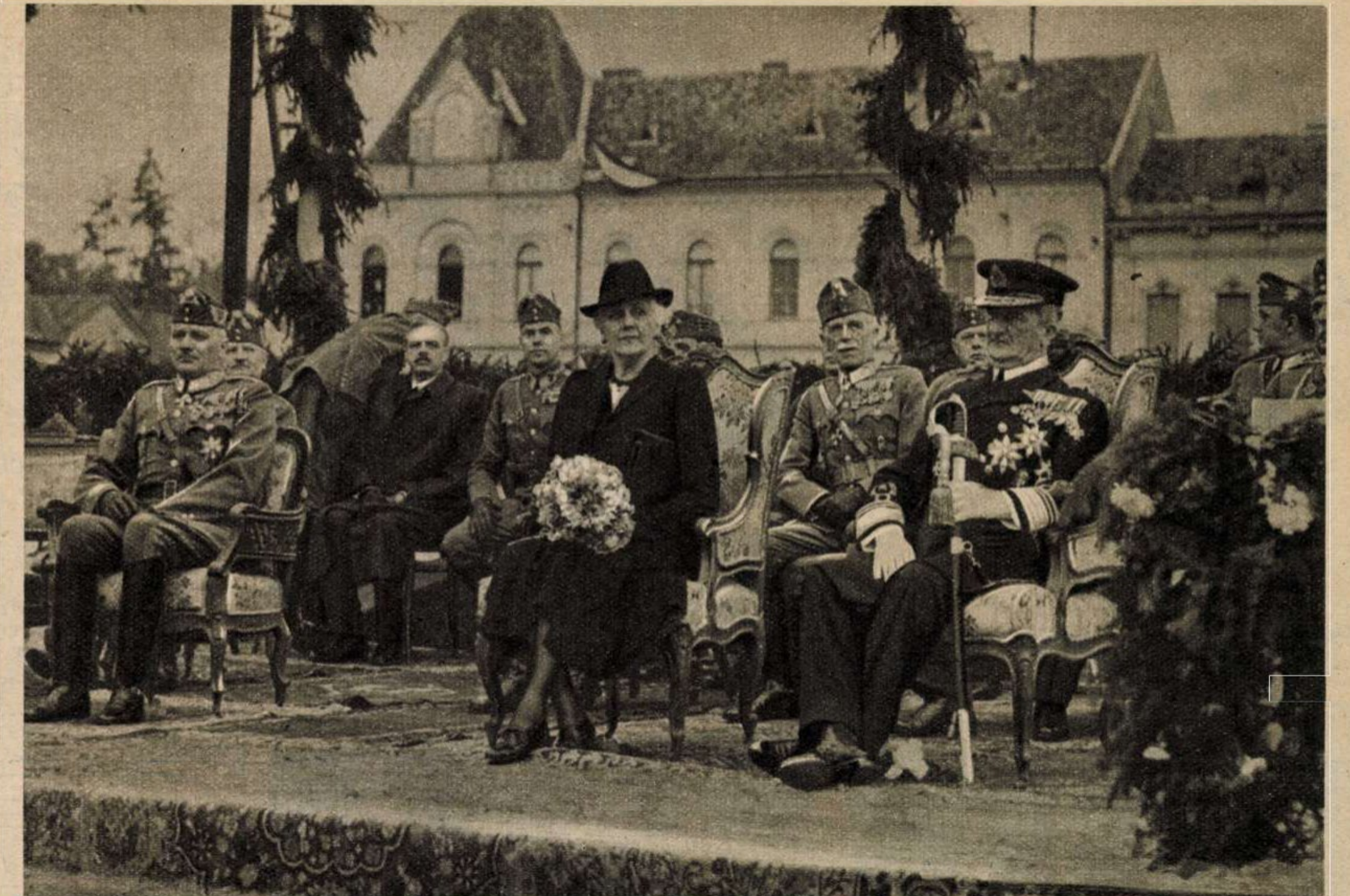
A Kormányzó Ur és a Főméltóságu Asszony Marosvásárhelyen és Szászrégenben

Szászrégenben egy kislány üdvözli a kormányzói párt.

Marosvásárhelyen a kormányzó megszemléli a csapatokat.

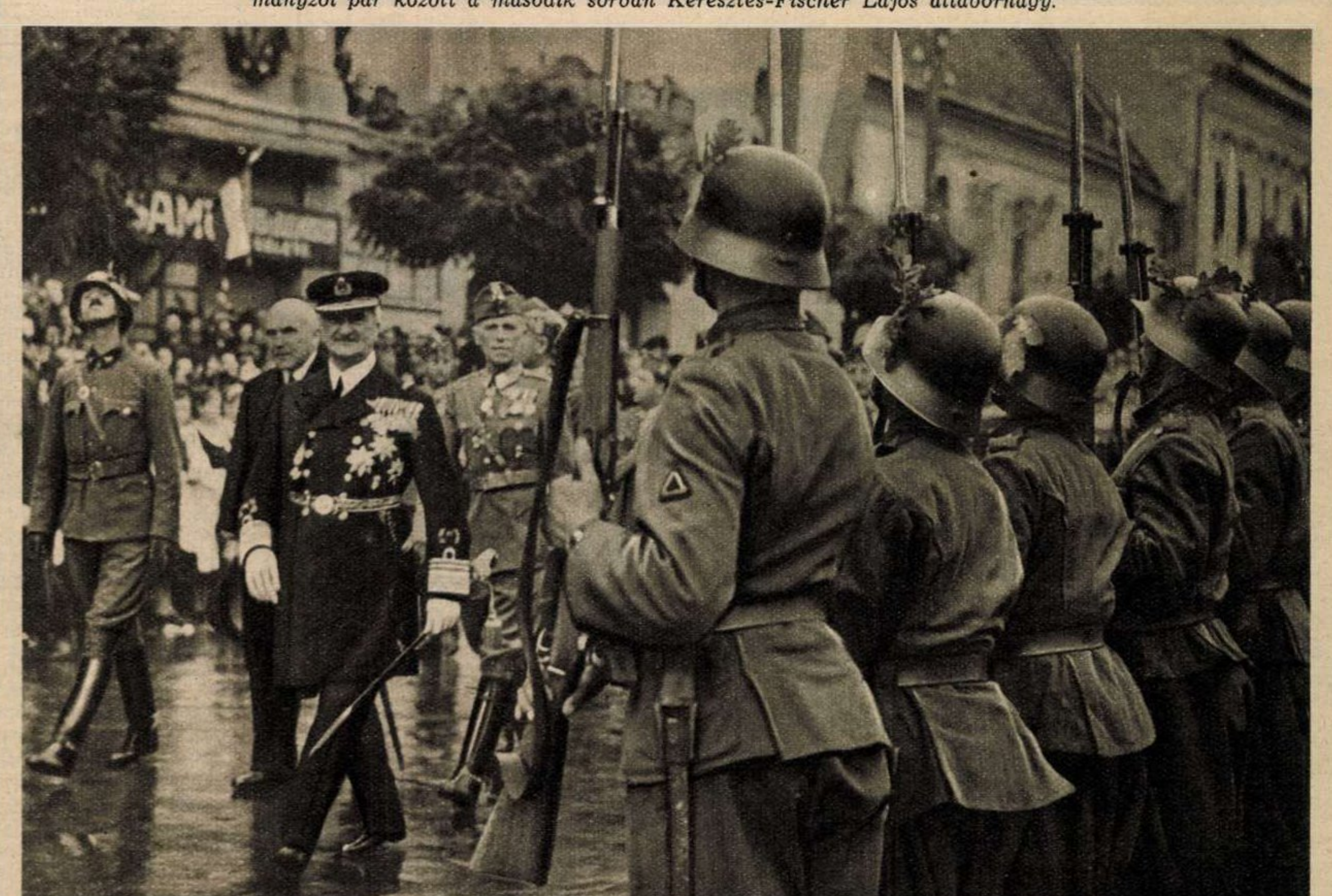
A kormányzói pár a szászrégeni ünnepélyes fogadtatáson. Balszélen vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter, a kormányzói pár között a második sorban Keresztes-Fischer Lajos altábornagy.

Csapatszemle Marosvásárhely főterén. — Alsó kép: a motoros tüzérség felvonulása Marosvásárhelyt.

Marosvásárhely főterén felhangzik a Himnusz. — Alsó kép: a kormányzóné távozik a marosvásárhelyi ünnepség szinhelyéről.

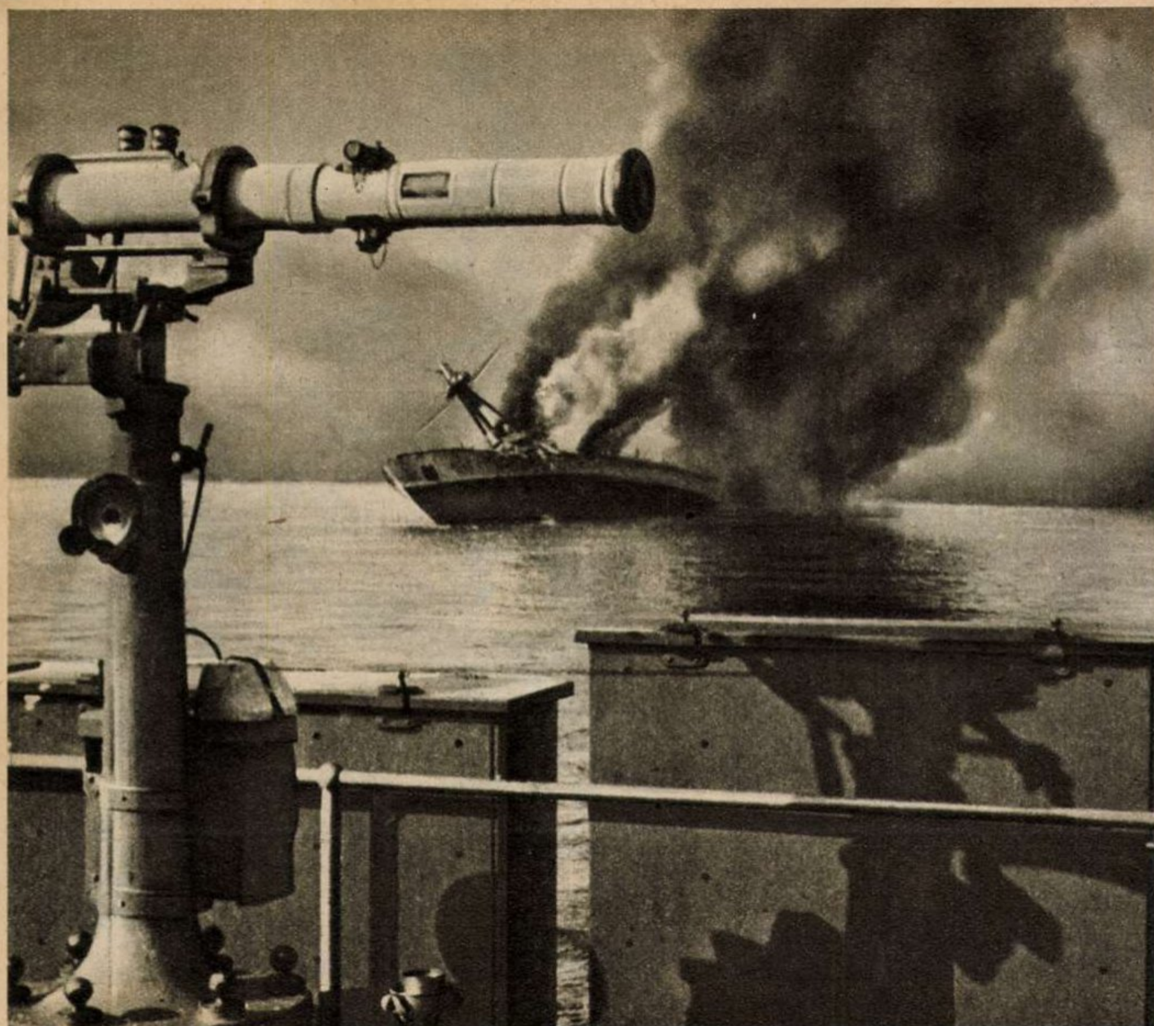

Csapatszemle Szászrégenben. — Alsó kép: a tüzérség bevonul Marosvásárhelyre.

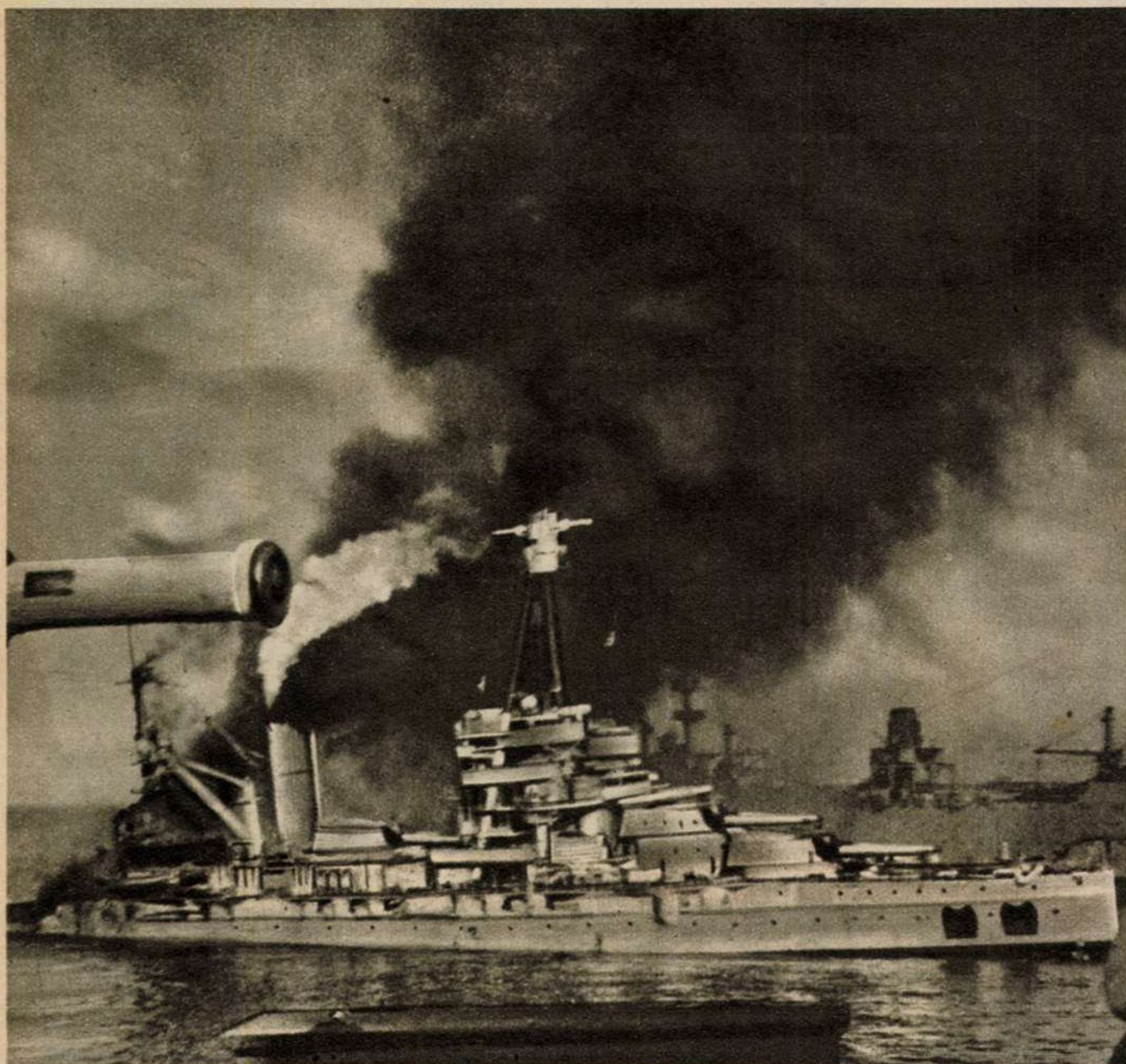

A Bretagne csatahajó lángbaborulva süllyed. — Alsó kép: egy 38 centiméteres gránát telibe találja a Bretagne csatahajót.

Oran után Dakar . . .

De Gaulle tábornok dakari próbálkozásának hirét mély megdöbbenéssel fogadta a kulturvilág közvéleménye. Foglaljuk össze röviden a történteket. Szeptember 23-án, hétfőn, délután 2 óra tájban De Gaulle tábornok, a londoni „Független franciák" feje, erős angol hajóraj élén megjelent Francia-Nyugatafrika egyik legnagyobb városa: Dakar kikötőjében és felszólitotta a főkormányzót *a gyarmat azonnali átadására.* Amikor ez utóbbi, híven a vichyi kormánynak tett hűségnyilatkozatához, visszautasitotta a követelést, De Gaulle kiadta a parancsot a tüzelés megkezdésére. Az angol hadihajók két órán át lőtték a várost meg a francia torpedórombolókkal, tengeralattjárókkal s kisebb egységekkel telt kikötőt. A lecsapódó lövedékek fegyvertárakat, raktárépületeket boritottak lángba, súlyosan megsérült a Richelieu, a francia hadiflotta legmodernebb egysége és a küzdelem számos áldozatot követelt.

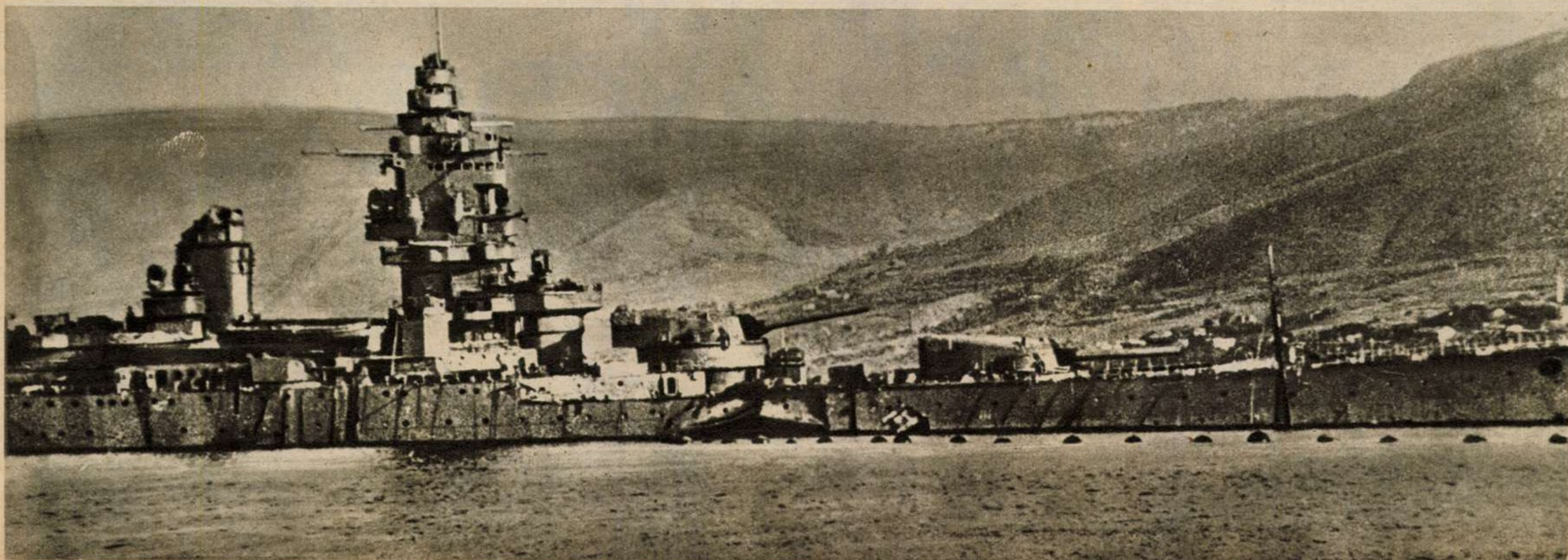
Ez az ujabb francia-angol mérkőzés sokban emlékeztet arra az élethalál-harcra, mely julius elején játszódott le az északafrikai *Orán* kikötőjében, a nemrég még szövetséges angol-francia hajóhad jelentős földközitengeri egységei között. Dakarról e pillanatban még nincsenek közelebbi adataink, de az ottani események rendkivül időszerüvé teszik azokat a páratlanul érdekes helyszini felvételeket, melyeket most kaptunk meg *az oráni összecsapásról.*

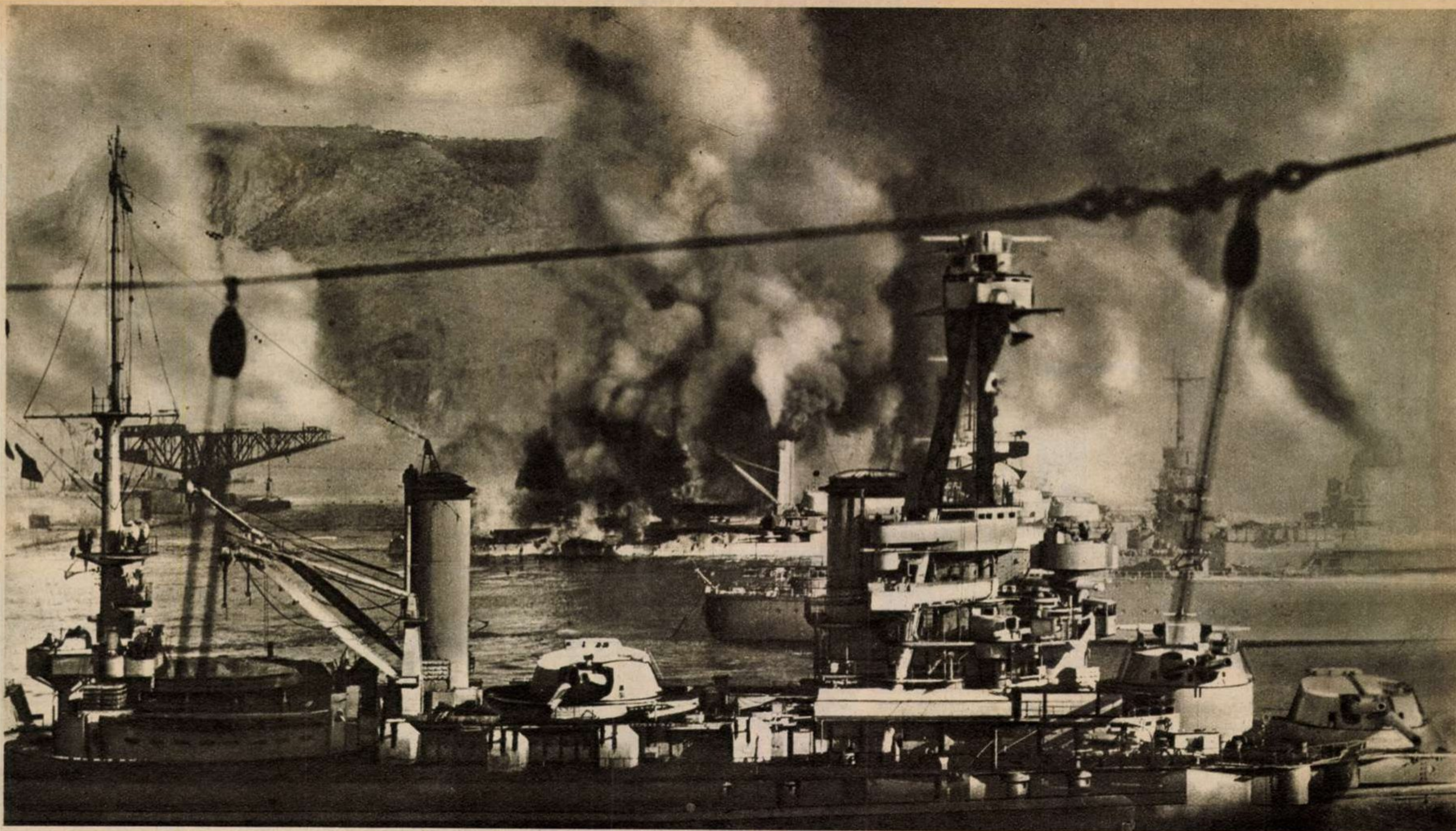
A fényképriporthoz mellékelve kaptuk *egy Oránnál harcolt francia tengerésztiszt beszámolóját.* Itt adjuk, szószerinti forditásban.

Mit követeltek az angolok?

„Julius harmadikának reggelén — irja a francia szemtanu — angol torpedóromboló jelent meg Orán hadikikötője: *Mers-el-Kébir* bejáratában. Négy nagy francia csatahajó: a Dunkerque, a Strasbourg, a Provence és a Bretagne horgonyzott szorosan egymás mellett a kilométerhosszu rakparttal párhuzamosan, a széles öblöt keretező kopasz hegyhát árnyékában. Az öböl szemközti szögletében helyezkedtek el a kisebb francia egységek, rombolók és tengeralattjárók. *Holland* brit tengernagy azt üzente, hogy beszélni óhajt a francia parancsnokkal, ez azonban nem mutatott hajlandóságot személyes tárgyalásra s egyik tisztjét bizta meg az angolok meghallgatásával. *Holland* tengernagy, aki néhány hét előtt brit tengerésztisztek társaságában *még baráti látogatást tett a Dunkerque fedélzetén,* átadta a megbizottnak az angol ultimátumot: a francia hadihajók csatlakozzanak az angol flottához, vagy süllyesszék el magukat. A hatórás határidő leteltével óránként egy-egy francia hadihajónak kellett volna elhagynia a kikötőt, hogy a számos cirkálóból, torpedórombolóból s

Alsó kép: A sulyosan megsérült Dunkerque csatahajót kapitánya zátonyra vezette, hogy el ne süllyedjen.

A francia flotta pergőtűz közben megkisérli a menekülést az angol flotta elől. Az előtérben a Provence, mögötte a Strasbourg, leghátul a Bretagne.

egy repülőgépanyahajóból álló, nagy számbeli fölényben lévő angol rajhoz csatlakozzék.

A nyilt tengeren felvonult brit hajóhadat magas sziklacsúcsok választották el a kikötőben öszszezsufolt francia egységektől. Mialatt javában tartott a brit tengernagy és a franciák megbeszélése, *angol repülőgépek mágneses aknákkal szórták tele az öböl bejáratát*, hogy meghiusitsák a francia flotta esetleges menekülési kisérletét. Közben délután lett. *Gensoul* francia ellentengernagy hasztalanul próbálkozott telefonösszeköttetésbe lépni a vichyi kormánnyal. Az angolok azzal fenyegetődztek, hogy *megnyitják a tüzet* volt szövetségesük hajói ellen. Erre *Gensoul* saját felelősségére kijelentette:

— *A brit követeléseket elutasitom. Erőszakra erőszakkal felelek.*

Néhány perccel később brit hadirepülőgép kezdett körözni az öböl felett. Délután háromnegyed ötre járt. Az egyik angol hadihajó ágyujából *eldördült az első lövés*. A harmincnyolcas gránát hatalmas tölcsért vágott a rakpart vasbetonjába. Az ágyudörgés egyre fokozódott, az angol hajók egyik sortüzet a másik után adták le. Az öböl fölött keringő repülő irányitotta tüzelésüket. Igaz, a franciák sem maradtak adósok a válasszal, de a föléjük nyuló kopasz hegyhát miatt ugynevezett „holt szögben" állottak. Egyenlőtlen küzdelem volt.

Az események gyors ütemben követték egymást. A Dunkerque és a Provence sulyosan megsérült. Csak a Strasbourg szedte fel idejében horgonyait és sértetlenül haladt az öböl kijárata felé. Mögötte *fülsiketitő dörrenéssel repült a levegőbe a Bretagne csatahajó.* Percek mulva csak sürü, fekete füstfelleg és lángoló romok jelezték a helyét.

A kisebb francia egységek felsorakoztak a Strasbourg, e gigászi faltörő kos mögött. Ez volt egyetlen menekülési lehetőségük: a minden lövegéből szakadatlanul tüzelő, hatalmas csatahajó védelme alatt ők is kijuthattak a nyilt tengerre. Két brit cirkáló állta el a Strasbourg utját, de a tüzelésük csakhamar elnémült a francia páncélos mennydörgő sortüzeire. Egy brit torpedóromboló, amely tulközel merészkedett a gall óriáshoz, alig negyedóra mulva *halálra sebezve süllyedt a mélységbe*, magával ragadva a hullámsirba *Holland* brit tengernagyot, az ultimátum átadóját is.

Julius hatodikának reggelén ünnepélyes csend terült el Mers-el-Kébir öblében. A hosszu mólón *száz meg száz koporsó* sorakozott egymás mellett s a megsérült Dunkerque fedélzetéről mindig ujabbakat szállitottak partra az emelődaruk. A gyászünnepségre a francia hajó tisztikara és legénysége mellett eljöttek Mars-el-Kébir lakosai, köztük a tengeri ütközetben elesett matrózok számos hozzátartozója.

Egyszerre repülőmotorok harsogtak a levegőben. Négy brit hadirepülőgép bukkant fel, villámsebesen közeledett, bukórepüléssel csapott le a Dunkerquere, amelynek fedélzete még tele volt koporsóval, lehajitotta légi torpedóit, majd ismét felszökkent a magasba. *A bombák ujabb, szörnyü réseket vágtak a minden porcikájában megreszkető csatahajó páncélzatába.* A tömeg fel sem ocsudhatott elszörnyedéséből, mikor *másodszor is lecsaptak az angol repülők*, ezuttal a rakpart fölé és *gépfegyvereikkel végigkaszáltak a gyászoló közönségen.* Kétszázötven halott maradt ott a betonkockákon; velük *ezerkétszázötvenre* emelkedett az oráni csata áldozatainak száma."

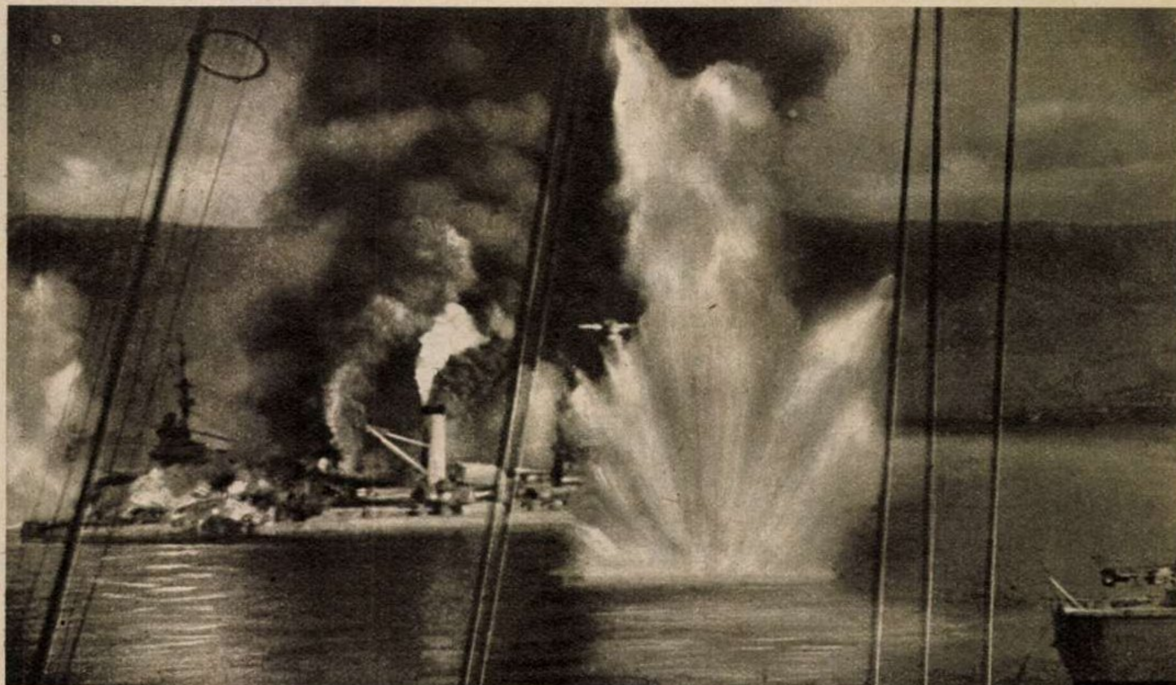
*

Eddig tart a francia tengerésztiszt jelentése.

Tudjuk, mi következett ezután: julius 4-én Churchill miniszterelnök bejelentette az alsóházban, hogy *„a brit admiralitás kénytelen volt bizonyos intézkedéseket tenni a francia hajóhad német kézre jutásának megakadályozására. A birálatot a nemzetre, az Egyesült Államokra, az egész világra és a történelemre bizom"* — mondotta. Lord Halifax külügyminiszter a Lordok Házában ugyanaznap hasonló nyilatkozatott tett. Ezzel szemben a francia tengernagyi hivatal hivatalos jelentésében kijelentette, hogy oráni hajóhadának nem volt más választása, minthogy vagy francia marad, vagy elpusztul. *„Semmiesetre sem érdemelte meg* — folytatta a jelentés —, *hogy hátbatámadják annak az embernek parancsára, aki az elmult télen még könyörögve fordult a francia tengernagyi hivatalhoz, ajánlja fel legjobb erőit a kanadai brit hajók oltalmára. Darlan tengernagy nem dobta el Churchill erre vonatkozó köszönőlevelét".*

E sulyos szavakat a tettek terén csupán az követte, hogy a bordeauxi kormány megszakitotta a diplomáciai kapcsolatokat Angliával. Berlin és Róma ezt a lépést már akkor sem tartotta elegendőnek. Most pedig, De Gaulle dakari partraszállási kisérlete után, a tengelyhatalmak sajtója szükségesnek tartja hangsulyozni, hogy ez az eset — amely talán még az oránin is tultesz — sohasem következett volna be, ha a Pétain-kormány Orán után erélyesebb eszközökhöz folyamodott volna a britekkel szemben.

G. L.

A Bretagne ujabb telitalálat után harcképtelen lesz. — Alsó kép: az oráni csatában elesett francia tengerészek temetése. Gensoul admirális bucsuztatja az elesetteket.

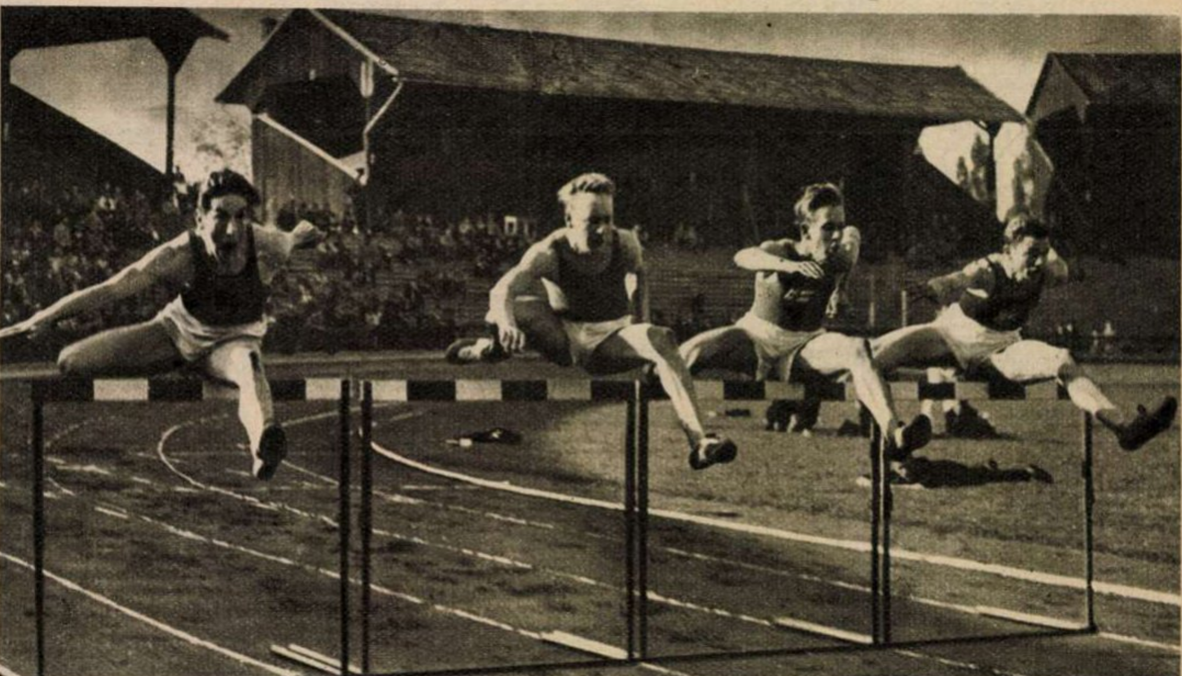
A finn-magyar atlétikai viadal

Horthy Miklós kormányzó a díszpáholyban, az FTC klubházának erkélyén, a finn-magyar viadalon. Mellette balra Wuorima finn követ és vitéz gróf Takách-Tolvay József, a MASz társelnöke, jobbra Hóman Bálint kultuszminiszter.

A két nemzet atlétáinak felvonulása a viadal előtt.

A 110 m-es gátfutás mezőnye. Győzött Hidas 14.9 mp. alatt, a kép jobb szélén, 2. Suvivio finn, jobbról a második, 3. Szabó, a balszélen, 4. Jussila, balról a második.

Szabó Miklós 3 p. 52.8 mp.-es idővel győz az 1500 m-es síkfutásban. Alsó kép: a 10.000 m-es síkfutás mezőnye távközben; elől Szilágyi, a győztes, mögötte Kelen, Tuominen és Järvinen.

A 100 m-es síkfutók a célban. Győzött Gyenes, 10.7 mp. alatt, a jobbszélen; 2. Sir, balszélen, 3. Kronquist finn, balról a második, 4. Vanne finn, jobbról a második. — Alsó kép: a 10.000 m-es síkfutás utolsó pillanata. Győzött Szilágyi, jobbszélen; 2. Tuominen finn, balszélen, 3. Kelen, középen. Mindhárom versenyző 30 p. 37.8 mp. alatt futott.

Finnek és magyarok

Az általános nemzetközi politikai feszültség és háborus hangulatban is komoly és világszerte nagy érdeklődést keltő esemény volt a magyar és finn atlétagárda nagyszerü budapesti mérkőzése. Már harmadizben rendezték meg a magyar-finn atlétamérkőzést, de most, az elmaradt finnországi olimpia esztendejében fokozott jelentősége volt a két atlétanemzet találkozójának. A közvetlen előzmények még az 1936-os berlini Olimpiáig nyulnak vissza. Akkor ugyanis a nemzetközi sportélet óriási meglepetésére Magyarország 10 első, 1 második és 5 harmadik helyezéssel a nemzetek sorrendjében Németország és az Egyesült Államok után a harmadik helyet foglalta el, megelőzvén Olaszországot, Franciaországot, Svéd-, Finnországot, Japánt és Hollandiát a világ tiz vezető sportnemzete között. Berlinben az első tiz nemzet helyezési sorrendje a következő volt:

Németország	33	26	30
USA	24	20	12
Magyarország	10	1	5
Olaszország	8	9	5
Franciaország	7	6	6
Finnország	7	5	2
Svédország	6	6	8
Japán	6	4	8
Hollandia	6	3	7
Anglia	4	7	3

Igazán kézenfekvő volt a végső eredmény láttán az a gondolat, hogy az első három helyezett között a tulajdonképeni győztes Magyarország, mert ha azt is tekintetbe vesszük, hogy Németország 70 millió, az Egyesült Államok pedig 120 millió ember közül válogathatták ki legjobbjaikat, addig Magyarországon mindössze 10 millió ember állt rendelkezésre, mint nemzeti erőtartalék. Ez a helyzet azonban csak akkor állt fenn, ha az első három olimpiai helyezett között állapitottuk meg az erkölcsi sorrendet. Ha az első 10 helyezettet tekintjük, akkor kétségtelen, hogy az abszolut sorrendben hatodiknak helyezett Finnországot illeti az erkölcsi győzelem, mert a rendkivüli sikereket egy három és félmilliós nemzet atlétái érték el. Végeredményben tehát éppen a két testvérnemzet, a finn és a magyar emelkedett ki a világ összes sportnemzetei közül az első két helyre. Nem mesterkélt, erőszakolt számitások ezek, a finn és a magyar nemzet azóta is minden alkalommal a legelsők között van, a magyarok a sportok legkülönbözőbb ágazataiban bizonyitják be, hogy megilleti a hely őket a világ rangelsői között, a finnek pedig atlétáik bámulatos teljesitményeivel viszik a vezérszerepet.

Ha a finn atlétagárda valahol megjelenik, az mindig világesemény, ezért volt most számunkra is a sportesztendő legnagyobb jelentőségü eseménye, hogy a finn atlétákat ujra Budapesten üdvözölhettük. A mérkőzés végeredménye, a 90:82 pontarányu finn győzelem igen jó fényt vet a magyar atlétikára. Két évvel előbb Helsinkiben 87½:73½ volt a finn győzelem aránya, mig az első hivatalos jellegü finn-magyar találkozón a magyar gárda győzött Budapesten 85:76 pontaránnyal. A magyar atlétika Berlinben megközelitőleg sem aratott olyan sikereket, mint a finn, dc azóta erősen nyomdokaiba lépett a testvérnemzet felkészültségének. A finn atlétika igazi világsikereit a távfutók, a szinte legendán lévő Kolehmainen és később Nurmi alapozták meg és 1912, a stockholmi Olimpia óta a finn távfutógárda elismerten uralkodik a világon. A finn távfutók mellé azonban felnőtt a magyar gárda is, annyira, hogy a mostani versenyen már teljesen egyenrangu félként álltak egymással szemben a magyar és finn távfutók.

Még csak pár évvel ezelőtt is megmosolyogták volna azokat a jósokat, akik azt merték volna állitani, hogy a magyar távfutógárda szembeszállhat a finekkel. Emlékszünk nagyon jól azokra az időkre, amikor nem is a finnek, de más nemzetbeli távfutók is szinte csodalányekként körözték le a velük kiálló magyarokat. A magyar távfutás fejlődésének utját pontosan nyomon lehet követni. Nem nehéz megállapitani, hogy Szabó Miklós kivételes tehetsége, a mellette és vele együtt felnevelt távfutógárda találta meg a módot, hogy feljusson a finn futók világszerte csodált szinvonaláig. A finnek pedig nem őrizték féltékenyen titkukat, szivesen látták maguk között a magyar távfutókat, a finn testnevelési főiskolán igazi testvéri szeretettel látták vendégül a tanulni vágyó magyar távfutók legjobbjait és maguk a finn távfutó nagymesterek, közöttük elsőnek maga Nurmi döntötte meg azt a meggyökerezett hitet, hogy a magyar faj nem alkalmas a hosszutávfutásokra. Amióta ez az elmélet megdőlt és a magyar távfutók sorra aratják diadalaikat a nemzetközi versenyeken, a magyar atlétagárda ereje rendkivüli mértékben megnövekedett, mert megszünt az az egyetlen és állandó gyenge pontja, amelyet a nemzetközi versenyeken csak a legnagyobb nehézségek árán lehetett, ugy ahogy, ellensulyozni.

A finn nemzet már most megkezdte az előkészületeket az 1944. évi Olimpiai Játékok megrendezésére. De velük együtt készül a magyar sportélet minden embere is, hogy 1944-ben Helsinkiben ujra a két testvérnemzet zászlója lengjen minden más nemzeténél magasabban.

(sz. e.)

Egy torockói ruha = 4 modern ruha

Amióta a Székelyföldet visszakaptuk, minden gondolatunkat, minden érdeklődésünket Erdély köti le.

Érthető tehát, hogy a divat figyelmét is magára vonta Erdély, ahol a leggazdagabban, legszebben öltözködnek a lányok, asszonyok.

Egy ünneplőbe öltözött menyecske ruhájából, anélkül, hogy egy motivumot kétszer használnánk fel, egész csomó modern nappali és estélyiruhát kreálhatunk.

Például az itt közölt rajzon, négy különböző ruhát mutatunk be, melyek tervezésénél egy torockói menyecske öltözékének diszitőelemeit használtuk fel.

Az első rajz a torockói menyecske szinpompás ruháját ábrázolja teljes díszben: fehér szoknya, fehér ingváll piros himzéssel. Fekete válldísz. Piros öv sárgával. Sárga fejdísz. A kantár szára piros, az összekötő rész pedig sárga. Zöld kötény, piros himzéssel, szines, oldalt lógó szalaggal. Piros csizma.

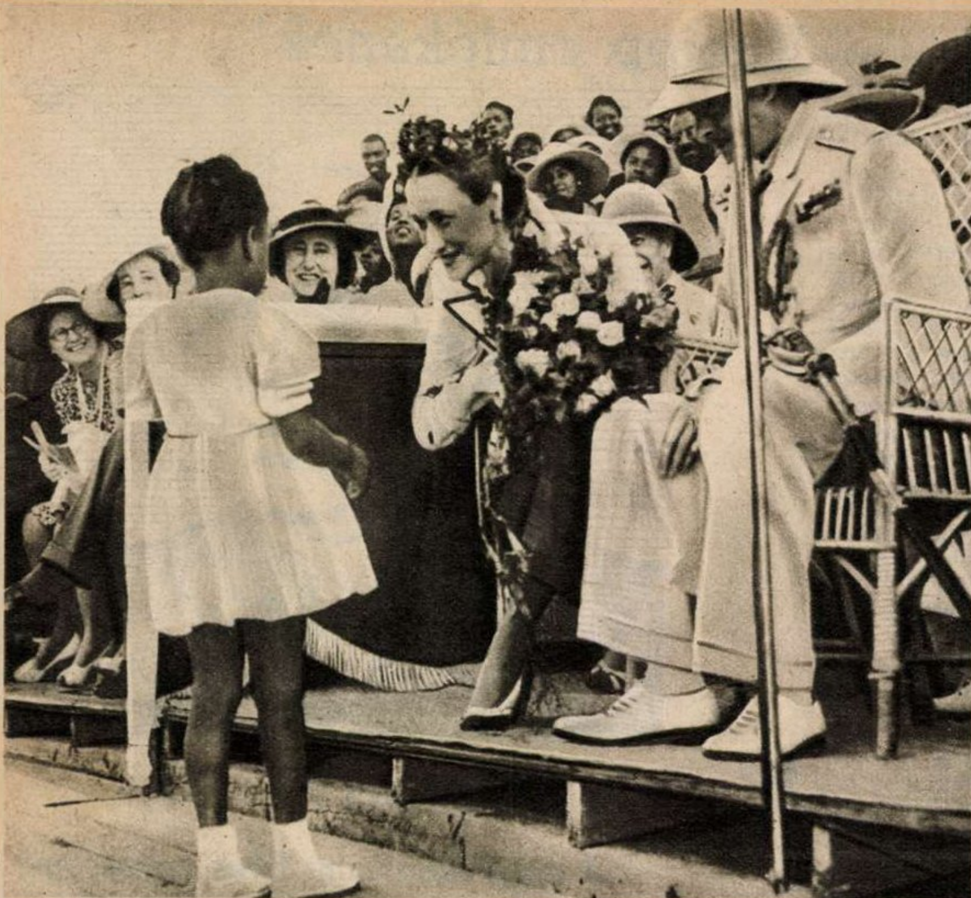
Az első modern ruha, tehát a második rajz estélyiruha. Ehhez a népviseletből csak a fekete vállldíszt és a bő ujjakat vettük át. A ruha fehér muszlinból készült s fekete bársonnyal van díszitve, melyre fehér selyemszállal torockói minta van himezve.

A második városi ruha délutánra való fekete romain, ciré díszitéssel.

A harmadik ruha: fekete posztószoknya, öv és kantár, nyersselyem bluz. (A torockói szoknya szabása, a kantár és az öv felhasználásával.)

Négy: szürke gyapjugeorgette ruha. A szoknyán elől kötényszerü huzás, s az ujjak bősége is dús huzásból ered.

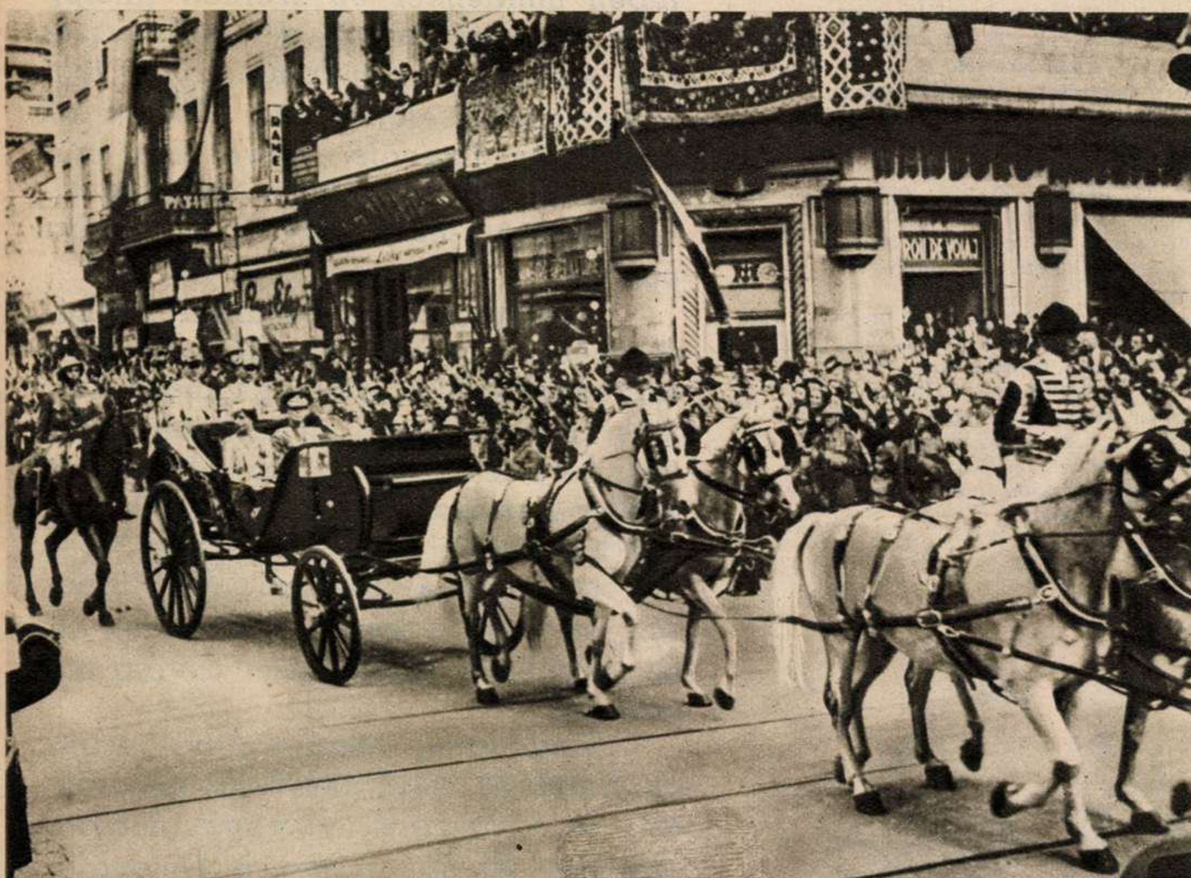
Fóthy Mici.

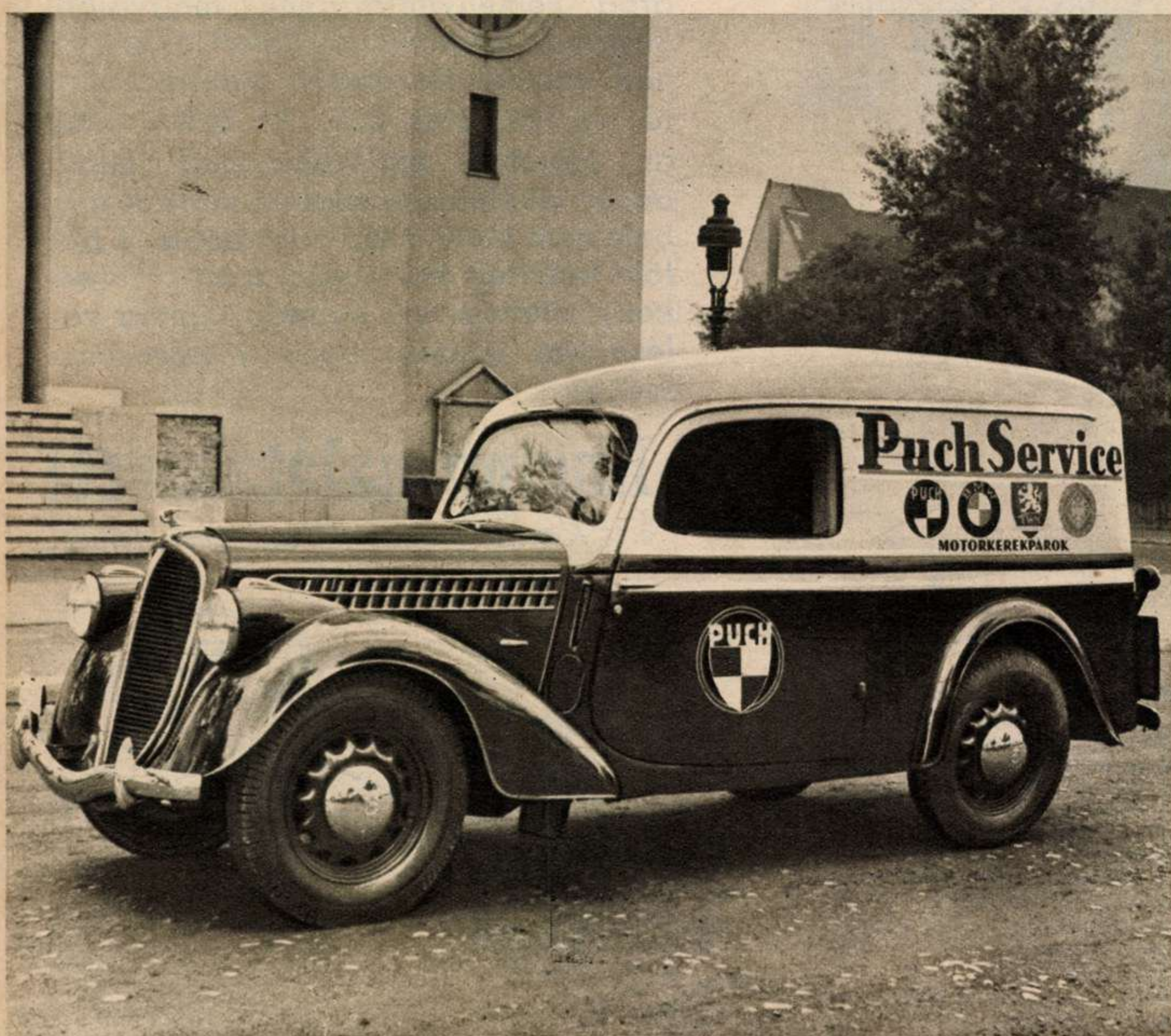
Edward windsori herceget és feleségét Bahamában nagy ünnepélyességgel fogadták.

A Szent László-szobor leleplezése Kőbányán.

Helena román anyakirálynét ünnepélyesen fogadták Bukarestben.

A Puch motorkerékpárgyár legmodernebbül felszerelt service-kocsiját most helyezte üzembe a gyári fiók, a magyar motoros társadalom szolgálatára.

Miniatűrök

Kalatai Ferenc (1722—1795)

nagyváradi püspökről jegyezték fel az alábbi történetkét.

Midőn II. József császár a cárnő látogatására Oroszországba utazott, Galiciában eszébe jutott, hogy a vallásos érzelmü orosz udvarnál nem jó benyomást tesz az, ha a császár kiséretében papot nem látnak, az előtte tisztelgő tábornok ajánlatára a tábori főpapot vitte magával.

Midőn a császár ettől a felettébb elhizott, kissé cinikus és igen flegmatikus paptól megkérdezte: „Volna-e kedve őt Oroszországba elkisérni?“, hidegen válaszolta: „Miért ne, felség?“

Az országutak itt-ott rossz állapotban lévén, a császár kocsija mégis gyorsan haladt, de az a kocsi, melyben a pap ült, szerencsétlenül feldülvén, a főpap oldalbordája betört. De a főpap a rögtön ott termett udvari orvos komoly tiltakozása dacára ismét kocsiba ült és sebesen vágtatva sietett a császár után.

Visszatértekor a császár igy szólt szárnysegédéhez:

— Tábornok! Tudósitsa ön a tábori papot, de kiméletesen, nehogy az elhizott embert örömében a guta megüsse, hogy nagyváradi püspökké neveztem ki őt.

A tábornok tehát igy szólt a paphoz:

— Nem fogja önt megütni a guta, ha azt hallja tőlem, hogy a császár őfelsége önt nagyváradi kanonokká nevezte ki?

A tábori pap a lehető legnagyobb közömbösséggel válaszolta:

— Nem fog megütni.

— De akkor sem fogja önt megütni a guta — kérdé tovább a tábornok —, ha azt mondom, hogy őfelsége nagyváradi megyés püspökké nevezte ki önt?

— Akkor sem fog megütni — felelte a tábori pap szintoly hidegen.

— De hogyan remélhette ön a nagyváradi püspökséget, hogy azt ilyen természetesen fogadja?

— Azt nem reménylettem — felelte a főpap —, de gyanitottam, hogy a császár betört oldalbordám árát dusan megfizeti.

*

Kriza János (1811—1875)

unitárius püspök, a kiváló erdélyi költő, szellemes ember volt.

Bánffy Miklós grófnak a szabadságharc után egy Végh nevü unitárius jószágigazgatója volt, aki nem nagyon szerette a huseledeleket. Az unitáriusok (régiesen ariánusok költő-püspöke, Kriza János meg is jegyezte:

— Igazi vegetáriánus! (Végh et áriánus.)

*

Ugron Gábor (1847—1911),

a kiváló politikus és *Bartha Miklós* egy alkalommal korteskedtek az udvarhelymegyei Agyba községben. Székely ember létére, mind a kettő tudott a néppel bánni. Éppen a templomból jött ki a község legöregebb székelye, Mózsi bácsi. Ünnepi zeke volt rajta, hosszu haja fürtösen hullott alá a vállára. Bartha Miklós megszólitotta:

— No, Mózsi bátyám, remélem, hogy a baloldalra fog szavazni!

Az öreg székely nyugodtan válaszolta:

— Nem biz' én, hanem hát a jobboldalra!

— Netene! Tán csak nem?

— Pedig ugy! Most prédikálta éppen a tiszteletes ur, hogy az irás szerint is „Ülteté vala az Ur az ő legkedvesebbik fiát a maga jobboldalára“.

Bartha Miklós megdöbbent. Már rég elszármazott a Székelyföldről és ezért hamarjában nem is tudott visszavágni. Odahivta Ugront:

— Gyere, Gábor, beszélj Mózsi bácsival. A jobboldalra akar szavazni, mert azt mondja, az Ur is jobboldalára ültette az ő legkedvesebbik fiát.

Ugron habozás nélkül, rögtön válaszolta:

— Ejnye, ejnye, Mózsi bá', hát nem tudja kigyelmed, hogy miért ültette az Ur Jézus Krisztust a jobboldalára?... Azért, hogy ő ülhessen a balra.

Ez az érvelés győzött. Az agyafurt székelyt legyőzte a még agyafurtabb székely: Ugron Gábor.

Thomán István, a neves zongoraművész meghalt.

Strölin dr., Stuttgart főpolgármestere Budapestre érkezett.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Töprengés 31. A szerelemről nem lehet általános szabályokat felállitani, mert sokféle, mint az ember. Ami egyesekre elidegenitőn vagy elvaditóan hat, az másokat egyenesen vonz és leköt. Ezért sohase próbálja összehasonlitani — ujból férjhez készülő özvegyasszony létére — elhalt ura magatartását és érzelmi válaszait mai vőlegénye természetével. Ép itt van leginkább helyén az ugynevezett asszonyi okosság, amelynek ki kell találnia vagy meg kell tapasztalnia, hogy ennek a „nehezen kezelhető“ és nyilvánvalóan kissé neurótikus uj embernek milyen női magatartás felel meg legjobban. Összes régi „receptjét“ dobja el és becsületesen illeszkedjék a mai adottságokhoz és lehetőségekhez. Ezenfelül: őszinte legyen és szeressen. Más titka ennek nincs...

Sportbarát. A „*Hai Alai*“ Kinában üzött sport vagy szerencsejáték, ahogy vesszük — mint ahogy mifelénk a lóverseny is az. Az európaiak a Hai Alai-t *pelote basque*-nak nevezik s rég megállapitották, hogy ez az embersport sokkal szenvedélyesebb, keményebb s veszélyesebb labdajáték, mint a tennisz, amelyre leginkább hasonlit. Tömör gumilabdával játsszák a hatalmas termetü és fizetésü, hivatásos mérkőzők, oly erővel hajitott labdával, hogy akit eltalál, könnyen a porondon maradhat. Érdekes, hogy a játékot többnyire spanyol, baszk vagy mexikói bajnokok játsszák — tehát ugyanaz a népfaj, amely a torerókat is szolgáltatta —, másfajta nem ért hozzá, de nem is vágyik elsajátitására, pedig az állandó életveszély miatt egy-egy játékos havi fizetése ezer és háromezer dollár között mozog. Viszont a Hai Alai közönsége kilencvenszázalékban kinaiakból telik, az ő idegeiknek megfelel — ugy látszik — ez a gyakran halálos játék. Viszonyaikhoz mérten igen nagy pénzösszegekkel megjátsszák az egyes matadorok nyerési esélyeit és leirhatatlan, fülledt izgalomban lesik a mérkőzés kimenetelét. A másik közkedvelt szerencsejáték Kinában: a *kutyaverseny*. Lényege az, hogy egy-egy futamban hat vagy több kutya szalad a műnyul után. Shanghajban, például, a kutyaversenynek saját palotája van „Canidrome“ néven; ez óriás arányu üzem, a tribünök fölött táncterem van, négyszer hetenkint tartanak pedig versenyt, amikor is a Canidrome zsufolásig megtelik kinai közönséggel.

Szilveszter. A fiatal szivek problémáinak van egy nagy segitségük, éppen az, hogy — fiatalok! A fiatalság már önmagában azt jelenti, hogy: van idő. A szóbanforgó őszinte levél rokonszenves irónőjének is ez a legnagyobb ereje: az ifjusága! Van ideje gondolkozni, van ideje semmit el nem hamarkodni. A kérdés, hogy: „melyiket válasszam?“ olyan kérdés, amire csak — sajátmaga felelhet az ember. Egy másik, idegen ember akármilyen jóakarattal, akármilyen szeretettel van is irántunk, tanácsot, véleményt nemigen adhat. Ilyenkor az ember megbeszéli a dolgot a legközelebbi hozzátartozóival, szüleivel, az ő szeretetük mindig fénysugár a legfelhősebb, legsötétebb uton is, amely biztosan beragyogja a helyet, ahová lépnünk kell, amerre haladnunk kell. Ismételjük: nem kell sietni! A probléma nem vár sürgős megoldásra, éppen azért vizsgálja meg alaposan a szivét, az érzéseit, vegyen nagyon fontolóra minden körülményt, mielőtt döntene, mielőtt határozna. Nagy megfontolás kell ide, hiszen a — jövendőről van szó. A sorsa nagyon érdekel és éppen ezért kérjük, irja meg majd néhány sorban elhatározását.

Panasz. Panaszkodik, hogy milyen ellentét van külseje és lelkivilága között. Külsőleg — állitja —, rendkivül megöregedett, soksok elmult bánat és csapás „elfonnyasztotta“. Ma aránylag nyugalomban él s egyszerre érzi: mindennek ellenére bensőleg mily fiatal maradt. Fiatalosan tud örülni egy-egy szép napnak, jó könyvnek, igazi zenének, értékes embernek, ritkazamatu ételnek. Tud hinni az embereknek, tudja szeretni őket, tud kapcsolódni hozzájuk, vár még tőlük valamit s adni is tud nekik: együttérzést, rajongást, barátságot, szeretetet. A magányát pedig — ha arra kerül sor — nem érzi tehernek, benépesiti elképzeléseivel, elgondolkodásával, meleg érzéseivel. Mindehhez csak az kellene, hogy fiatal legyen. De nem az. Tükrébe néz és „rádermed“ a valóságra. „Nem borzasztó ez?“ — kérdezi tőlünk. „Szabad ennek lenni? Nem kellene a léleknek megöregednie a testtel egyidőben?“ Dehogy is, feleljük. Ez gyönyörü: ez a belső fiatalság. A megérett életnek sehol sem lehet ilyen bóditó szüretize, mint a megállapodott emberben. És nem az igaz, amit a tükör mond. Hanem az, amit a lélek érez. Aki annyit tud kapni az élettől és adni neki, mint Levélirónk, abban még sok-sok életképesség, vagyis fiatalság van.

Műbarát. Ferenczy Károly 1917-ben, március 18-án halt meg Budapesten. Fia, Ferenczy Valér, ilyenformán érzékelteti külsejét: „Magas, karcsu, szikár alak; szabályos arcvonások, feltünően finom arcél. Kék szem; szőke szinek, bár haja inkább sötét. Bajusza, szakálla szőke; voltak szakállas korszakai, viszont volt teljesen borotvált... Élete végefelé, ötvenes éveiben, már erősen őszült; akkor gondosan nyirt, rövid szakállt viselt és bajuszát igen rövidre nyiratta, ami ajkait fedetlenül hagyva, bizonyos görögösséget adott arcának... Szépségében mi sem volt abból, ami a „régi férfi“ jelzőnek oly sokszor ad valami kellemetlen mellékizt. Nem volt benne semmi fitoktatás, semmi feltünő, semmi abból az „idenézzetek, milyen szép ember vagyok“ — nehezen meghatározható valamiből . . . Huszonkilenc képe van a magyar állam tulajdonában, három Budapest székesfőváros képtárában és mintegy kétszázkilencven számontartott képe magántulajdonban.

Szentivánéji álom. A nyáron — irja —, ahol nyaralt: gyönyörü regényt élt át. Hat héten keresztül érezte azt, hogy valaki szereti és viszontszerette őt. Nem akart arra gondolni a nyáron, hogy az ősz könyörtelenül véget vet ismeretségüknek. Mert tudta, nagyon is tudta, első perctől, hogy a férfi épugy nem *szabad* s nem rendelkezik személyével, mint ahogy Levélirónk, az asszony, nem volt szabad többé... És mégis, minden belátás és kényszer ellenére: hat héten át boldogitotta a „szentivánéji álom“. Ugy élt, mint a süket és a vak, nem gondolt, mert nem akart gondolni a beköszöntő őszre. Most, hogy a válás menthetetlenül bekövetkezett — és még annak sincs „értelme“ többé, hogy soraikkal egymást fölkeressék, ugy érzi, hogy megszakad a szive. Nem tudja ujból megszokni rideg sorsát, kirendeltségét, alig van ereje, hogy kötelességét teljesitse. Hiszen megértjük, hogy mindez igen nagy tragédia lehet, nagy teherpróba és megpróbáltatás. Mégis ereje kell, hogy legyen a dolgok elviseléséhez, hiszen ez a fordulat nem váratlanul érte. Tudta a nyáron, amikor a boldogság kisértésének engedett, hogy ennek igen nagy ára lesz — és vállalta. Most azután valóban elő kell vennie minden bölcseségét. Fogja ugy fel a dolgot, hogy szépséges sors-ajándékot kapott. Olyan boldogitót, amilyenről előzően nem tudott. Hány asszony, leány, leéli egész életét és sohasem ismeri meg az érzésnek azt a teljességét, amelyet Levélirónk hat héten át kortyonként szürcsölt és pillanatonként belélegzett. Köszönje meg a sorsnak ezt az ünnepi ajándékot és igyekezzék — idővel — fájdalom nélkül élni a szép emléknek. Mintha elolvasta volna a legszebb könyvet — s ezentul betéve tudná. Sajnos, más orvosságot mi sem tudunk.

VIZSZINTES:

1. Idézet Petőfi „János vitéz“-éből. Folytatása a függőleges 1. sorban. 13. Sinclair Lewis „Művészek“ cimü regényének művészalakja. 14. Semlegesnemü német névmás. 15. N. Z. A. 16. A disznók lakása. 17. A Metro teljes nevének röviditése. 18. Forditott rag. 19. .... rémfilmekhez nem ajánlatos a bemenet. 20. Tojás — idegen nyelven. 21. Az északamerikaiak gúnyneve. 22. Etlen lelet. 23. 1924 óta hivatalosan ir neve Baile Atha Cliath. Irország fővárosa, az ir medencének Anglia felé forditott nyilásában. 24. A mosónő dolgozik benne. 26. Mildner keersztneve. 28. Juttat. 30. Rossz vajban képződik. 31. Seb helyén képződik. 32. A földszintre. 34. Tegezés. 35. e. 36. Szeretek — latinul. 37. Áram kering benne. 39. Hibásan másol le. 40. Tartozás — közhasználatu latin szóval. 41. Erősen üt. 42. Délben történik a nyájjal. 44. Középpont. 45. Bécs — német neve — szimpla v-vel. 46. Butaság tájszólással. 47. Hallás — franciául. 48. Hirneves francia könyvkereskedő cég (Balzac, Dumas kiadója). 49. Menjetek — latinul. 50. Ékezetes angol rang. 52. Ellentétes kötőszó. 54. E. E. E. E. 55. A ló. 56. Magánhangzótlan sir. 58. Szám. 59. Folyó. 61. Fájdalma a mitológiából ismeretes. 63. Nyers faszesz alkotórésze, zsirok, gyanták, celluloid oldószere. A cukorbetegek vérében fordul elő. 64. A vigyázó . . . áll. 65. Ingyen — közhasználatu idegen szóval. 66. Sir. 67. Névelős ipari kellék. 68. Betü. 69. T. C. E. 70. Á. V. 71. Ajtón látható. 72. Keresztül. 73. Mutatószó.

FÜGGŐLEGES:

1. A vizszintes 1. folytatása. 2. Dalműben hallható. 3. Idegen névelő. 4. Jelző. 5. Stefan Zweig müve. 6. Nagybácsi — németül (fon.), 7. Hunfalvi, a nyelvész mondta ellenfeleinek működéséről. 8. Szent — idegen nyelven. 9. A „Bánk bán“-ból egy részlet. 10. Világhirü zürichi elmegyógyász. 11. Római 950. 12. Tenger. 14. Dísze. 17. K. B. D. 19. Intőben van. 20 Kínai mérföld. 25. Kávéhoz adják. 26. Épitési stilus. 29. A hideggel együtt emlegetett ige. 30. Kisfaludy-dráma. 33. Kocsis használja. 34. Madár, gyakran ércből. 35. Idegen pánz többese. 36. Sü — fonetikusan. 37. U. C. É. 38. J. U. I. 43. Nagy szenvedés. 44. Sein — egyik alakja. 46. Méreg. 47. Névelős mise. 53. Ka párja. 54. A. A. A. A. A. 57. Végtelen bagó. 58. &. 59. Becézett macska. 60. Őrizte vala. 61. A göngysuly angol neve. 62. Tan. 67. Nagy zenész névjele. 68. Aroma.

Beküldendő: a vizszintes 1. és függőleges 1.

„Hozzátartozó“

Bárka
Istálló
Létra
Oldalborda
Parittya

Fenti fogalmak mellé irjuk oda a „hozzátartozó“ mitológiai, vagy bibliai nevet. Ezek kezdőbetüiből mitológiai vizitündér neve olvasható ki.

Fémgyüjtés

Cinkostárs
Baranya
Kitavaszodik
Olcsó lom
Murányi Vénusz
Mária Terézia

Vegyünk részt a fémgyüjtési akcióban! Keressünk a fenti hat sorban egy-egy fémnevet! A napvilágra került fémek nevének kezdőbetüiből a mult század nagy olasz politikusának neve olvasható ki.

Ki ez az olasz politikus?

A Képes Vasárnap 1940 aug. 25-i számában megjelent rejtvények helyes megfejtői közül jutalmat kapnak a következők:

Szijjártó Béla, Bp., VII., Csengery-u. 14/16. Kabók Gyula Imre, Bp., XI., Schweidel-u. 14/b. Hodál Teréz, Bp., II., Görgey Artur-ut 33., fszt 1. Tokody Dániel, Bp., VIII., Práter-u. 9. III. 16. Szemes Nóra, Bp., VIII., Bókay János-u. 54. H. Tóth Erzsébet, Bp., Veres Pálné-u. 33. ½ em. 5. Radó Istvánné, Bp., VII., Nyár-u. 6. III. 11. Kurja Károly, Bp., VIII., Fiumei-ut 25. II. 7. Berkes István, Iharosberény. Ujhelyi Ilonka, Kistarcsa, Händler Lajos, Felsőgöd. Faragó Olga, Kiskunhalas. Szép Zoltán, Kőszeg. Becse Irénke, Ebed. Lakatos Lajos, Sárvár.

Megfejtések

az 1940 szept. 1-i számból:

KERESZTREJTVÉNY

CINGÁR VÁROSI
TARANTULA FLÓRA
ATÓ OLT LA AHOL
FA AMO BONAFIDE
OPERA DUNAI VAU
TU L RÓKAKOMA T
ALTEREGO OL TAI
TAS KELEN SAM
BAK SV IRDATLAN
O ANTIOKIA A RA
RRR ARIUS KEFIR
DOMINÁNS VAL LS
AKÁR LE DIC ALE
LONKA UNICONNIS
NYAKAS BOREAS

„Zer“ lépcső: 1. Zergebőr, 2. Ezerjófű. 3. Bezerédj. 4. Fűszeres. 5. Egyszerű. 6. Vegyszer.

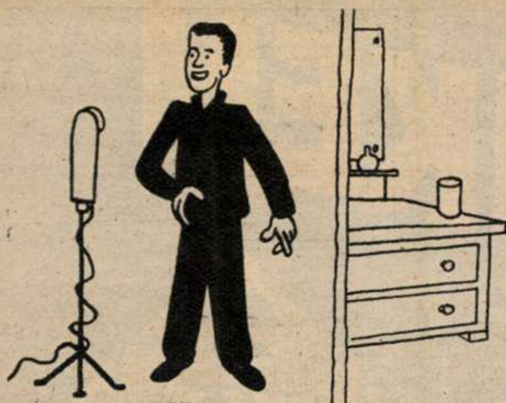
Épitősdi: 4. Keltez. 5. Etelköz. 6. Kötelező. 7. Elkötöz. 8. Közölt.

Szópárlánc: Haspók, Pókháló, Hálókocsi, Kocsimosó, Mosómedve, Medvecukor, Cukorjegy, Jegyszedő, Szedőgép, Gépmadár, Madártej, Tejfog.

Szórejtvények: 1. Elővétel. 2. Vitorlavászon.

AZ ELME SPORTJA MEGFEJTÉSI HATÁRIDEJE október 3., (csütörtök) dél. A megfejtéseket a jövő heti számunkban (okt. 6.), a nyertesek neveit pedig a két hét mulva (október 13.) megjelenő Képes Vasárnapban közöljük. Megfejtések Képes Vasárnap Elmesportja cimre küldendők, Budapest, V. ker., Vilmos császár-ut 78.

Rádió-torna.

— Ejnye, megint elaludtam és a fogmosás közben ért a hajnali torna! (Lustige Blätter.)

Megnyugvás.

— Hála Istennek, végre mind a három egyszerre sir! (Die Woche.)

Erős palló.

— Jöhetsz nyugodtan, Amália, látod, milyen erősen tart a palló. (Interessante Blatt.)

A szú-család.

— Te vagy a családunk szégyene! Világgá akarsz menni, holott az összes őseid tisztességesen egy-egy iróasztalnak szentelték az életüket? (Illustrierte Blatt.)

A kellő pillanat.

— Nem tudom, jó lesz-e, ha most szólok neki, hogy megnyerte a főnyereményt. (Wochenschau.)

Kép a jövőből.

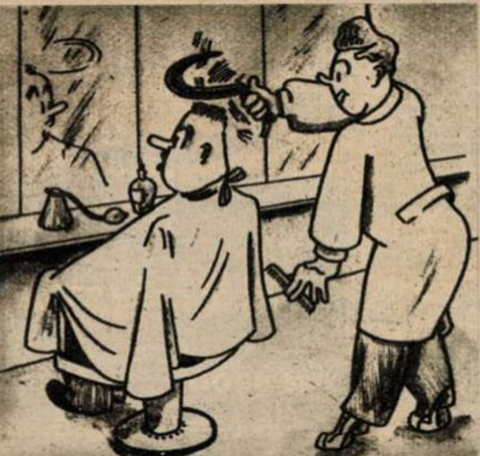
— Persze, megint elkéstünk. Most mehetünk tovább Ázsiába. Gondolhattam volna, hogy ilyenkor már minden afrikai kirándulóhely tele van. (Hamburger Illustrierte.)

Az óceánon.

— Kapitány ur, ez nem hajótörött, hanem azt kéri, hogyha visszafelé jövünk, hozzunk neki egy kiló földi gilisztát. (Newyork Examiner.)

Megnyugtatás.

— Ne tessék félni, műkertész vagyok, sokkal biztosabban dolgozom igy, mint az ollóval. (Illustrierte Zeitung.)

Jó barátok.

— Pajtás, igyunk még egy pohár sört annak az örömére, hogy huszonöt év multán ujra találkozunk.
— Rendben van, de visszaemlékezhetsz, hogy legutoljára én fizettem a számlát. (Hooey.)

A nagy vadász.

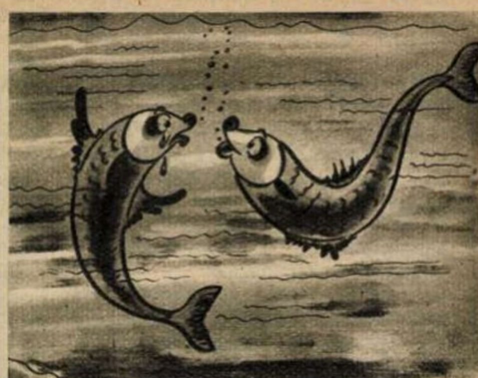
— Csak semmi izgalom, Eleonóra. Tudod, milyen biztos lövő vagyok! (Mirror.)

Az uj női divat.

— Nézd, ott megy a Müller-család.
— Három testvér?
— Dehogy. Az apa, anya és a lányuk. (Berliner Illustrierte.)

Szerelem a tenger mélyén.

— Ha nem hallgatsz meg, a szárazra ugrom! (Koralle.)

Alapos munka.

— Hé, emberek! A gázcsapból viz folyik, a vizvezetékből pedig gáz jön! (London Opinion.)

Magány.

— Milyen csodálatos dolog igy egyedül lenni. Csak a szél zörgeti a harasztot. (Welspiegel.)

A makacs beteg.

— Engedj el, nem látod, hogy itt van egy orvosság, amit még nem próbáltam ki? (Fliegende Blätter.)

A szerkesztésért BÓNYI ADORJÁN, a kiadásért Dr. KOVÁCS DEZSŐ felelős. (Megjelenik hetenként. Egyes példány ára 20 fillér, előfizetés külön postai kézbesitéssel egy hóra 88 fill., negyedévre 2.64 pengő.) Pesti Hirlap R. T. kiadása, Légrády Testvérek R. T. nyomása, Budapest, V. ker., Vilmos császár-ut 78. Nyomdaigazgató: KERTÉSZ ÁRPÁD. 1940 szept. 29.